

Vol. 9: } చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 6-వ తేది మంగళవారము { No. 281
సంపుటము ౯ } దుండు శివాచల సంపత్కరము, శాస్త్రాణుమాస బహుళ చవతి ర. { సంచిక ౨౮౧

అమ్మ తాంజనముడిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

సత్రామేదాస్ కిషన్ చందు, మద్రాసు సిల్క్-ఎంపోరియం, 31, 32 రత్నన్ బజారు, మదరాసు.

A line drawing of a large, rectangular, open-top container, possibly a chest or box. It has a handle on top and a latch on the front. The drawing is simple and appears to be a technical illustration.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, నగర్తవేట బెంగుళూరు, సిటి.

Reduced Price

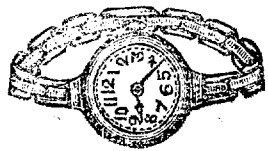
మిక్కిలి తగ్గినవెల! , త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM
BRACELET WATCHES.

8 సంవత్సరము గ్యారంటీగల

గోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్

ప్రొత్తమోస్తరు అమెరికన్ U. S. A. ముంచే గడియారములు!

ఈ గడియారం మాయొక్క

సాం అర్థవై బృథమై లీలకు

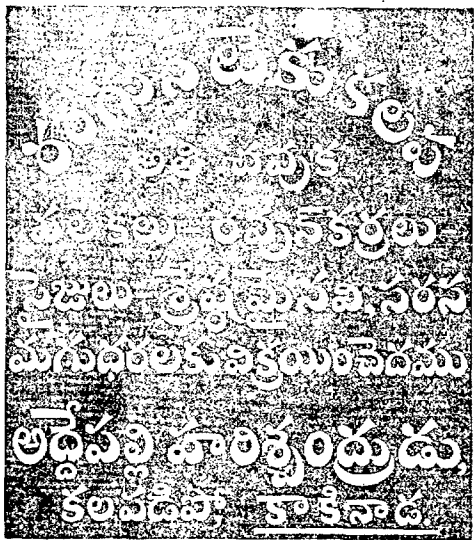
సామానులతో కలయగు చేయబడి

ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను

పతన కట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము కనబడములేక గొట్టలు చూడగలిగింది. ప్రేస్ లెట్ అను చేతిగొలుసు, చిన్నది. పెద్దదికాదు. స్ప్రింగ్ పెట్టబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా పరిశోధించి 8 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రతిమతో కలపబడును. మిమ్మక్క విలాసము తెలియునట్లు విశేషముగా వ్రాయవలెను. ఏ. పి. ఛార్జీ ప్రత్యేకము 1. రవుండు గోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ములకేటి గడియారము, డిటో స్ప్రింగ్ గోలును చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల డిటో. గోలును చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గోలును చేరి రూ. 10-8-0.

సోల్ ఏజెంటు-సారథి అండు, కో.

తపాలుపెట్టు. నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

(602)

బెంగాలు నాగపూరు
రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీసు

ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రాతవైట్టియు ఉపయోగము లేనట్టియు సామానులు ఖర్గ్ ఫుగములో కుప్పెనీ వేలము అవరణములందు మార్చి నెల 12 వ తేదీనుండి ప్రతిదినము ఉల్ల యము 9 గంటలకు బహిరంగవేలము చేసి విక్రయించబడును. 50 టన్నుల ఇత్తలి బోరింగులు, 2 టన్నుల రాగితో కలపబడిన బోరింగులు, 12 టన్నుల కంచు బోరింగులు, 75 టన్నుల పోత ఉక్కు తునకలు, 700 టన్నుల డబ్బా. వి. తునకలు, 40 టన్నుల సి. వి. గాస్ వంకర తునకలు, 120 టన్నుల ప్రైవ తునకలు, 150 టన్నుల స్ప్రింగు ఉక్కుతునకలు, 6 టన్నుల అరు రాళ్లు తునకలు, ప్రాత పేటకట్టసామానులు, ఉడయో గిండుటటు తగినట్టి కిరసన నూనె డబ్బాలు, ఖాళీ రంగుపీసాలు, ఖాళీ 5 గాలనుల ఇనుప డబ్బాలు, ఇతరమైన తునకలు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వరతుల ననుసరించి వేలము జరుగును.

వేలములో కొన్ని సామానులను యేలము నుగించి తేదీ నుండి 2 మాసములలోగా తీసికొని పోవలెను. లేనిచో సంచ కారముక్రింద కట్టినసొమ్ము తిరిగి ఇవ్వబడదు.

(2) సామానులన్నియు టన్ను 1 కి రూ 0-8-0 లా చొప్పు న కంపెనీవారిచే బండ్లలో భర్తీచేయబడును.

(3) కొనినటువంటి సామానుధరలో 100 కి 25 వంతున తక్షణమే రైల్వే వేలముదారులవద్ద సంచకారముక్రింద చెల్లించి రక్షిండును అమ్మకమైననాడే పుచ్చుకొనవలెను.

వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ సంతకము చేసిన వారికిగాని లేక ఖర్గ్ ఫుగలోనున్న రైల్వే వేలముదారు, డిలి వైయా బదర్నవారికి వ్రాసినను బడయగలరు.

ఏజెంటుగారి ఉత్తరువు ననుసరించి

జె. ఏ. సింప్సన్

కల్కత్తా ఆఫ్ ఫోర్స్

By the order of the agent

J. A. Simpson

Controller of stores

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని
రాయ వెల్లూరు జైలుకు మార్చుట

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని 24 ఎ, కెక్వన్ కింద ఆరెస్టుచేసి, గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు 18 మాసములు కఠినశిక్ష వేసిన సంగతియు, ఆయన రాజమహేంద్రవరం జైలునకు తీసికొనివచ్చిన సంగతియు మీ ప్రతికా పాతరులకు విదితమే. అన్నపూర్ణయ్యగారిని యీపురా జైలునుండి మార్చుదురని యొకవదంతికలదు. కాని యెప్పుడు దీనికొన వెల్లెదరో, యెల్లెలునకు తీసికొని వెల్లెదరో యెవ్వరికిని తెలియదు. కాని యీదినమున 1 గంట రైలులో రాయ వెల్లూరు జైలునకు తీసికొని వెళ్లుటకు ప్లాటుఫాంనుమీదకు తీసికొని వచ్చిన తరువాత అన్నపూర్ణయ్యగారి మిత్రులు చూచి, వారి బంధువులకును యితరమిత్రులకును తెలియజేసిరి. వెంటనే ప్లేవనువద్దకు ఆయన బంధువులు, మిత్రు లనేకులు వచ్చి ఆయనను కలిసికొనిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు అన్నపూర్ణయ్యగారికి శిక్షవిధించినపుడు ఆయనకు ప్రత్యేకపు సౌకర్యములు కొన్ని యొసంగబడునని ఛార్జ్ లో చెప్పిరి. కాని ఆయనకు చేసిన ప్రత్యేక గౌరవ మేమన ఆయన చేతులకు బెడీలును వేసిరి. సుమారు ఒకడజను రివర్య పోలీసు బరిట్రోతులు, ఆయనను చుట్టిముండిరి. బెడీలువేయుట కలన అన్న పూర్ణయ్య గారు ప్రజలను, మిత్రులను చూచి సిగ్గు పడుదురని చెబు సా ల యధికారులు, కలచియుందురు. కాని, బెడీలువేసినను, కలసాలకంపినను, ఆసనావాదుల కార్యదీక్ష చలించినెదరు. ఈజైలునుండి వెల్లూరుజైలుకు యెందులన మార్చిరో తెలియలేదు. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారు యీపురజనులందరికి తెలిసినవారగుటచేతను, పలుకుబడిగలవారగుటచేతను, ఆయనను, రాజమండ్రిజైలులో నుంచినచో క్రమాదము సంభవింపవచ్చునని యభిప్రాయపడి, అధికారులు వారిని మార్చియుందురు. రైలుప్లేవను వీడి పోవునపుడునున ప్రజ లందరు వారికి నమస్కరించి నెలపు దీసికొనిరి.

శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారి, ముఖమున ఆయనకు, సహజముగు చిరునగవును ప్రోలకారుచుండెను. మిగుల సంతోషముగను, ఆరోగ్యముగనే యుండిరి.

కృష్ణా జిల్లా సంఘము

వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు వంతులుగారు ఛనిపోట్లము కొదారికనరావుకృష్ణారావుగారు బందరువదిలి 'ఆంధ్రప్రదేశ్' అక్షనులో ప్రవేశించడము మొదలైన కారణములచేత, ఈకృష్ణా జిల్లాసంఘము రెండుమాడు వత్సరములనుండి విక్రాంతి:పుచ్చుకొన్నది. ముఖారు నెలరోజులనుండి మాపురప్రముఖులలో ఒక విభమైన చలనము పుట్టినది. చిట్టచివరకు, ఈనెల 8 వ తేదీన, తిరిగి కృష్ణాజిల్లాసంఘము పునర్ధారణ చేయుటకుగాను మచిలీపట్టణపురమండలములో నొక సభ జరుపుటకు పెద్దలందరు నిశ్చయించివారు. కాబట్టి, జిల్లాసంఘముదాదాపుమాసమున్న వారందరు తప్పక ఆ రోజునాటికి వయోదేవాలననదిగా ప్రార్థించుచున్నాము.-(ఒక విలేఖరినుండి)

బొంబాయి నగర సరిహద్దు జిల్లాజాతీయ
స మా వే శ ము

శ్రీ గంగాధరరావు దేశపాండ్వాగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

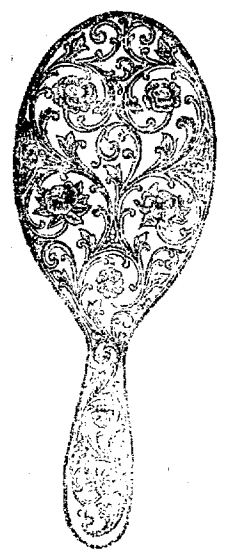
బొంబాయి, మార్చి 5:-బొంబాయి నగర సరిహద్దు జిల్లా జాతీయసమావేశము నేటిదినము ఘల్కాపురమున జరిగెను. అధ్యక్షులు దేశపాండ్వాగారు తమ యువస్వాగతమున నిట్లు జెప్పిరి:- మనకు ఈ అంతరించినవి. ఈ రెండునెలలైన కృషిని కేంద్రీకరించి, కాననోల్లంఘనము త్వరలో నమలుపెట్ట ప్రయత్నించవలయును. కాననోల్లంఘనమే స్వాతంత్ర్యోత్సవము.

కేడంజి శ్రీనివాసాచార్యగారు

బెంగుళూరు, మార్చి 5:- మైసూరు ప్రధానమంత్రిజ్ఞాపకముగా నుండిన కేడంజి శ్రీనివాసాచార్యగారు కన్నంబాడిచెరువు అధికారిగ నియోజింపబడిరి.

ఏ. యస్. పర్వేనుకేసు

బెంగుళూరు, మార్చి 5:- ఏ. యస్. పర్వేనుగారు జరి యొక కేసులో విచారింపబడుటకు బొంబాయికి ఎస్కాల్టతో గూడ తీసికొని పోయిరి.

చొక్కపు సీమవెండికి, సవరముబంగారుకు
గ్యారంటీ! గ్యారంటీ!! గ్యారంటీ!!!
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు
మమ్ములను మరువకుడు
బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, షర్టుగుండీలు, కఫ్ గుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు, అత్తికాయగొలుసులు, గజ్జల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మగొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొలతలోను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
ఉమిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(4) నగలవర్తకులు నెం. 25 చై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

వైద్య రత్న వండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు
జీవామృతము

హిందూదేశమందలి ఆమూల్యమైన మూలికలతోడదన లాసాములతోడను తయారు చేయబడిన జీవీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును కృత్రిమరమటయును ఆహోభుక్తి జూపించును. యెముకలకు, వధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు కృత్రిమరమటయును నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోనిగొలును. ఇది తుయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, సరముల యందు జలమైన రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధము, సోమరతనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచురుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచుకొన్న హనును కలిగియునకు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును శరీరకక్తిమించి పనిచేయు. వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుడదగిన అమృత మనుటకు సందేహము లేదు. యియ్యది కేవలము ఆమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 4-0. ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను కొరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవిగి, మద్రాసు. తంతులద్రవ:-పండిట్, మదరాసు.

ఖద్దరు ధనాగారము

(జన్మభూమి)

చేపడుకు నేతపనుల పునరుజ్జీవము

చేపడుకు నేతపనుల మిథ్యమని వాదించి విమర్శించెడి యంతరము ఇప్పటికి దాటిపోయినది. అంతియేగాక పరిశ్రమ యమునాదే గడచినది. ఇట్టి స్థితివలన భారత ఆర్థిక పరిణామము నం దుదయించుచున్నట్లును పరిశోధింపవలసినంతర మిప్పుడు వచ్చినది. ఆభివృద్ధి జేయు ప్రతిదేశమందు పరిశ్రమలు సాధ్యమై నంతవరకు చేపకవి విడిపోవలయును. పురాతనభారతదేశమునందు గ్రామముండెదయెడల నది అన్నిటికి పరాపేక్షలేకుండ తనపై తానాధారపడియుండెడిది. ఇక్కాలమునం దన్నవో ఆపురాతన విధమున పూర్వముగ గ్రామమును పునరుజ్జీవింప జేయుట దుస్సాధ్యమగును కాని గ్రామజీవిత నిర్మాణప్రధానాంశములు వెనుకనుండినవిధమున గుర్తించి, యివిధముగ పునర్జీవితము జేయవచ్చును. ఉచితరీతిని పోషించి పని జేయునెడల చేపగము చేసిన దీనిపో వలదని హామీ కంటివారలు భవిష్యత్తు నూహించియుండెరి. ఇప్పుడు 20వ శతాబ్దములో మనము జక్కమెట్లు వైకెక్కితిమి. చేపేతయేగాక చేపడుకుపనిగూడ పునరుద్ధరించుట ఈనాడుక పరిశ్రమను ఆచరణలోనికి వచ్చి వది. అద్దాని నిప్పును మనము బలపరచి స్థిరపడుటలు జేయవలయును. తెం గా లు లో ప రి శ్ర మ ల మంత్రిము, డైరెక్టరును, సహకార సంఘముల నిష్టాధిపతులు యామధ్య సమావేశమై, చేపడుకు నేతపనుల యభివృద్ధిజేయుటకై సహకారసంఘముల నిర్మించుటకు హృదయపూర్వకముగ గావించిన తీర్మానమును జూడ యాపరిశ్రమ పునరుద్ధారణయెడల అధికారులకు ఒక దృఢసాధనాభిగల్గినట్లుల గానించుచున్నది. ఇట్లే చెన్నరాజధానిలో నీపరిశ్రమ పై అధికారుల అభివృద్ధిపనులకు ప్రోత్సహగాకపోయినను కొంతపరిశ్రమ కాఖివారు కొద్దికొద్దిమూలధనము గలసంఘముల నేతపనులకు చేపడుకు నేతపనుల అభివృద్ధి జేయునుదేశముతో రిజిస్టరుజేసికొనుచు ప్రోత్సహ పరచుచున్నార.

క్రొత్త సమస్యలు

ఈపరిశ్రమ విస్తరించి ప్రజాభివృద్ధి బాంధ (పారంభి) చుటవలన క్రొత్తసమస్యలు బయలుపడుచున్నవి. నేతగాడు కష్టపడి పనిజేసి పొట్టసింపుకొనును. చేతితో వడికిన నూలుతో నేయు గుడ్డలను మనము ధరింపక బోవుటవలన ఆనూలు నేయువారావరి శ్రమ ననలే వరులుకొనవలసినచెన్న. మనమిప్పుడు ఆచరచిపోయి పరిశ్రమను పునరుద్ధరించి ఆ పనివాళ్లనీపనిలోనికి తెచ్చుచున్నాము. వారలకువలయు పనిముట్లనున్న వస్తుసామగ్రినిగ్ని ధనము నున్న మనము చేపూర్వకమున కొద్దికొద్ది మూలధనముతో బ్యాంకు పా ర ము జే యు వా ర లు నె ల కు 80 రూ పాయ లిచ్చి ఒ క మూ య నే జ రు నై పట్టుకొన లేక పోవుటవలన కష్టముగలదు. కావున అనేక తావులలో నేతపనుల స్థాపించి ఆగ్రామములలో నుండు నేతపనివారలకు పని కల్పించియో లేక ఒక్కొక్కడు డబ్బు ఉత్పాదమున్న తావులకు నేతగాండ్రను తీసికొనివచ్చియు పనిచేయుట ఆచరణమాయెను. తక్కువతరగతి 10, 25-50, మారు వర్గములు గూడ పనిజేయువెంటరులు బ్రెజిలేరును ఈమగములమీద తయారగు సరుకు తక్షణమే ఖర్చుచున్నది. కాని యంతరదేశములందువలెనే యీదేశమునందును సరుకులను ఛీదాగా అమ్మివేయుటకును వస్తుసామగ్రిని నిలువజేయుటకును తరుణములు గలవు. వెండిండ్ల సమయములందును ప్రతిసంవత్సరము వచ్చు పండుగల సమయమందును సరుకు అంతయు చుప్తాగా ఖర్చుచును. కావున యానిర్మాణములకు సులభముగ డబ్బు దొరుకుటలుల వృత్తి జేసి, తరుణములో ప్రతికొనుటకును తరుణముగాని సమయమున సరుకు నిలువజేయుటకును తరుణములో మరల సరుకంతయును విక్రయించుటకు వీలుజేయుట ఆచరణము. మామూలుగ వట్టి రోజులలో యేదోసాధారణపు అమ్మకములుండును. వితే యీ పరిపతి కావలసినది అసాధారణ పరిస్థితులు గల్గినను వానిని సాధారణముగ నుండువానివలె భావించి పనిజేయుటకే.

పరిపతి గలుగుటెట్లు?

ఈముఖ్యసమస్యకు పరిపతి గలుగుటెట్లు? డబ్బుగలవాడు యేకారణముచే నైకమి యీనూతన ప్రయత్నమునందుత్సాహముతో పనిజేయుట కింకను మోమోటపడుచుండును. ఇకను పనిజేయన త్యాహము గలవానికేడబ్బునున్న ఇప్పుడుక్రొత్త, పనిజేయుచున్న నిర్మాణము లన్నియును సహకారపద్ధతు

లపై పనిచేయవలసిన భారముపాత్ర మయ్యెడియే. ప్రత్యేకముగ నొక్కొక్కరు గాని లేక యిద్దరునైగా గాని మిత్రులుజేరి స్థాపించిన సంఘము లనేకములు గలవు. కావున వానిని సహకార నిర్మాణములుగ మార్చుట సాధ్యము గానేరదు. ఇదివరకే సహకారసంఘములుగ పనిచేయుచున్నవి డబ్బుకావలసిన యెడల తెల్లలులు బ్యాంకింగ్లోట కేగించును వితే యిందుకు మంచి కారణములుగలవు. ఇకను యీకొంతపరిశ్రమ స్త్రోమ విషయములలో యిష్టమువచ్చినట్లుల పనిజేయుటకు వారుజేసినయుణములు వెద్దగుదిండగ నుండును. మొదటిసంవత్సరములో గల్గినవస్తువు రెండవసారి ఋణము కొరకముండే యేదోనిధముగ పూర్వకల యునుభాగములుగన్నవారునిజేయవలసినదబ్బుకుదుర్చుకొనెయోగ పడుటకు పారవేయుటయేల నని పనిసానుకూలము జేయుట కిచ్చగించు. ఇట్లే ఒకసహకారసంఘము మొదటిసంవత్సరములో నేమైన వస్తువు వచ్చునెడల రెండవ సంవత్సరము దానియందు యిష్టములేక పని మొండిపడిపోవలసిన స్థితి వచ్చును. వితే యీ సంఘము చాలవరకు నిర్మాణమునందు సహకార పద్ధతులపై లేని వెద్ద ఆక్షేపణగూడగలదు.

రాష్ట్రీయ సంఘనిర్మాణము

కావున యీవిన్న చిన్న సంఘములను, సాహసించి పని జేయువారిని సహాయము జేయుటకు ఒక క్రొత్తవిధానమును నిర్మించవలసియున్నది. ఈక్రింద దెలుపుటచే విధముగా కొందఱు కృతసాధనములకు ఒక నూతన విధానము కల్పించెను. జిల్లా లనేకములలో సంఘము ఒక దానికొకటి సంబంధము లేకుండ నిడివిజేగనన్నవి. తూర్పు కృష్ణాజిల్లా దీనికొకడు. అందు నాల్గు తాలూకాలు గలవు. 15 వోట్లు పనులు జరుగుచున్నవి. ఒక్కొక్కవోటు అరు మొదలు 10, 20, 50, మారు వర్గముల వరకును పనిజేయుచున్నది. దీని కంతకును కారకులు సాహసించి పనిజేయు ఒకరో, యద్దరో, ముగ్గురో కృత్రిమాత్రులే. బహుకొలదిమాత్రమే సహకార సంఘముగ నున్నది. ఇట్లు ఒంటరిగ పనిజేయువారు యేదో లెంటూలుపడి తామే డబ్బు తెచ్చుకొనిరి. వారలకు ధన సహాయము కావలసియున్నది. తక్కువ కెడ్డీరోడబ్బుకెడ్డీనైన దొరక వలయును వెద్దకెడ్డీలను వారిశ్రమలకు. వారు మహాయితీ నూటికి సంవత్సరానికి 3, 4 రూపాయలకన్న నీయజాలదు. ముందు భూమిమీద కాలు వదిలి, పిదప ప్రజల విశ్వాసమును మారగినుటకు వారలకు యేదో విధముగ మనస సహాయ మరసరము. జిల్లా లన్నిటిలోను పరిస్థితులు సామాన్యముగా నొకటిగా నుండుటవలన ఒకజిల్లాకుయేర్పడిన విధానము యితర జిల్లాలకుగూడ సరిపోవచ్చును. ఒకజిల్లాలో ప్రతిమిట్లు పండు నదియు యింకొక జిల్లాలో నూలు యెటుల సాధ్యమగుననియు మరియొక జిల్లాలో బట్టలనేయువా రెరనియు, వేర్వేరుసమస్యలు బయలుపడవచ్చును. కాని అన్ని జిల్లాలలోను యేదియోయొక సమస్య పరిష్కరింపవలసియున్నది. ఆసమస్య, యిట్లు సాహసముతో క్రొత్త పరిశ్రమను కృత్రిమ జేయుటకు నడుము గట్టించవలయు ధన సహాయము. ఇందు లక్ష్యముకొన్న యెడల పిదప యీడబ్బు దొరుకుటెట్లు! డబ్బు నిచ్చువా రెవరై యుండవలెను. ఈ డబ్బునిచ్చువానిని ఆపరిశ్రమను జేసినతయారు జేయు వ్యక్తితో సంఘముతో యెట్టిసంబంధ ముండవలెను. ఆను విషయముల తీర్మానింపవలసి యుండును. ఇట్లని ఆలోచించుకొనగా సహకార పరిపతిసంఘముల సామ్యమున్నుంచి సహాయకరముగ నుండుననితోచుచున్నది వితే ప్రస్తుతము మనదేబ్బు వెట్టుబడివెట్టునది ఒక సంస్థయే యుండవలయును. ఆసంస్థకును జిల్లాపేక్షినియును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచుఅజిల్లా ఏదె స్థితి, అందు జేయున్న సంఘములతో వ్యవహారము సులభమండ నలయును. మొదటదానించినజిల్లానే తీసికొందము. ఆ18వెంటరుల ఒక్కొక్కటి 50 రూపాయలవొప్పున. భాగముచేసికొని జిల్లాకు ఒక సంస్థ స్వయంచుకొనును ఈజిల్లాసంస్థయందు ప్రత్యేకముగ రెండు ప జేయు వెంటరుల ప్రతినిధులుండవలయును. ఈ వెంటరులు సహకారోత్పత్తిసంఘములైనను, భాగముగల్గినను లేకవ్యక్తులుండెను ఒక్కొక్కరు ఒకటిగాని యెక్కువగాని భాగముల దీసికొన్నను ఒక్క ప్రతినిధిమాత్ర మెప్పుకొనవలయును. ఇవిధముగ నుండినవో జిల్లా సంస్థప్రాతినిధ్యసంఘముమాత్ర ముండును. ఇప్పుడా జిల్లానుసార్ప మోటాడునట్లు అది ప్రభుత్వము వారిజిల్లాలో నొక భాగముగా వచ్చును. ఈజిల్లా సంస్థకు ప్రతినిధుల బంపును. ఆపుకు అంధ్రదేశములోని 14 జిల్లాకును 14 ప్రతినిధులేర్పడి రాష్ట్రీయసంఘ మేర్పడును. భాషప్రయుక్తముగ వేర్వేరుగ నొక్కొక్క రాష్ట్రీయసంఘ ముండవలెనని నూచింపుటెను. రాష్ట్రీయసంఘ

ము తక్కువ కెడ్డీలకు డబ్బును జిల్లా సంఘముల కప్పీయగా, అవి ఆయా జిల్లాలో పనిచేయువారలకు ఋణము నిచ్చుచుండును. ఈనూతన నిర్మాణమును యిష్టమున్న వరదతి సంఘముతో బోల్చి చూచినయెడల (కొత్తది రాష్ట్రీయ) నున కంతకును వర్తింతు నదిగను, యిదివరకున్నది జిల్లాకు మోటాడు పనిమీద గల్గినదిగను కానించుచున్నది. ఈనూతన రాష్ట్రీయ సంఘమునుపని తెల్లలులు బ్యాంకింగ్ కి సదృశముగ నుండును. తెల్లలులుబ్యాంకింగ్ కిగనూయ దారులుగల గ్రామసంఘములకు ఋణమిచ్చిస్తే, మోటాడుగ్రామ సహకారసంఘమునందు జిల్లా సంఘములు మోటాడుగ్రామము జేయసంఘములకు ఋణమిచ్చును. ఈ తయారుజేయు సంఘములు గ్రామసంఘముల నందుకలె ఒకవోటుగాక అనేక తాలూకాలలో నుండును. ఈ సంఘములు తీసికొను ఋణము అప్పును బ్యాంకింగ్మందలె, ఆ సంఘముకు టెంటుభాగములను ఖర్చు ననుసరించి యుండును.

డబ్బువచ్చుటెట్లు?

అంతయు బాగా నేయున్నది. అప్పుడు గడ్డమోట మింకను లేలేదు. ఈడబ్బు వచ్చుటెట్లు? ఆ తయారుజేయు సంఘములు జిల్లాసంఘమునందు భాగములు దీసికొనగా జిల్లాకు కొంత డబ్బు వచ్చును. ఆ డబ్బుకు కొంత రాష్ట్రీయసంఘమునకు తన భాగమును చెల్లించువలసి వచ్చును. ఈ రాష్ట్రీయ సంఘమునకుండు డబ్బు అంత యెక్కువగ నుండదు జిల్లాకు యీతయారు జేయు సంఘములు పది యుండు ననుకొనుడు. కాలము జరుగుకొలదిని యీసంఖ్య హెచ్చుచువచ్చును. అప్పు డీవిధానము వలన లాభములు బహుళముగ నామోదింప బడవచ్చును ఒక్కొక్క సంఘము 50 రూపాయల భాగమును దీసికొనవలయును. ఇవిధముగ 500 రూపాయలు రొక్కము వచ్చును. ఇట్లు 14 జిల్లాలును కలసి కనీసము 7 వేలు జేర్పవచ్చును. వితే ఒక్కొక్క సంఘము తానిచ్చిన డబ్బుకు 5 రెట్లు డబ్బును ఉప్పుదీసికొనవచ్చుననుకొనుడు. అప్పుడు 15 వేల రూపాయలు జిల్లాకు మూలధనముండెన బాగుండును. ఇందులో సగము రాష్ట్రీయ ధనాగారమునకు ప్రత్యేకింపవలయును వితే మరియొకవిషయము గలదు. ఈకొత్త నిర్మించబడిన రాష్ట్రీయ ధనాగారమునకుండెన మూలధనమునకు 5 రెట్లు, మొత్తం 40 వేలనుకొనుడు. డబ్బును కావలెనని కొరగా ఆవిషయమై యోచించు తెల్లలు బ్యాంకింగ్ యేవెద్దబ్యాంకింగ్ గాని కలదాని ముందునంచేమాము కలుగుచున్నది. పిదప మరియొక కష్టము గూడ గానించుచున్నది. సంచేమా మెంటులతో తెలిసినదియే. తెల్లలు బ్యాంకింగ్ అత్యంత నిజకారణములుగ నున్నవి. అవి సహకార నూతనములు ముఖ్యమైన వానిని తెలియజేటియు, ఒక చేత తెలిసినను, దానిని ప్రేరణముతో తగిన విధమున ఆచరణలో బెట్టుటకు భయపడునట్టియు, ఉత్సాహములేని ప్రతినిధులచేతులలో నున్నవి. ఇకను కష్టము కెడ్డీపయములో నూటికి 3 చొప్పు కెడ్డీ నిచ్చు తెల్లలుబ్యాంకింగ్ 9 చొప్పు యెచ్చుటకు సాధ్యమగును 9 కాడికి కెడ్డీకె తెచ్చి నయెడల యీ మోటాడు స్థాయికు మై, దాని కైబడిన కష్టమును, దీని యోగించిన కాలమును కృపయగును. కావున కెడ్డీమాట్టి కెడ్డీకన్నయెక్కువకానడదు. కాని ఆకారణముకొంత గానించుచున్నది భారతదేశమునందొక యీసంచేమాకు నేతపరిశ్రమలో కొంత ప కల్పించుకొనిరి. రాష్ట్రీయములకు ఋణములిచ్చుట కానభ్యంతర్యే కించిన 18 లక్షలలోను, ఆయా రాష్ట్రీయము లినికెక్కువ ఒక బ్యాంకినిసాపించుటకు కావలసిన డబ్బు నేలప్రత్యేకింపగూడదు! మాకుదెలిసివెతలను కొన్ని రాష్ట్రీయ సంఘములు ఆప్పుడే యీవనికి గడ్డ గిరి, ప్రస్తుతము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు యెంటులకు 50 కలరూపాయలను ప్రత్యేకింప తీర్మానించుకొనిరి. ఇంకనుయెక్కువడబ్బునైన సమకూర్పవచ్చును. కెడ్డీలెక్కువలేదు. ఇప్పుడు రకు 3 రూపాయల వడ్డీజేయగచ్చును. కావున డబ్బువిషయమై కష్టములేవని చెప్పవచ్చును. బ్యాంకింగ్ అభివృద్ధి జేయుకొనిరి త్వరలో ప్రతిపదా కర్షించు పని కెడ్డీ వచ్చుచును. తరుణమును సత్వర ప్రాముఖ్యముగ నలె. సహకార కాఖివారు యానిర్మాణమును చేయవలయును అక్షేపణ జేయవలసింపవచ్చును. మోటాడుగ్రామసంఘములకు మోటాడు సంఘముతో సహకారోదయము దెలుపినకావచ్చు. మోటాడుగ్రామము యుండును ఆచరణమును బట్టి ఒక విత్తువిధాన ముండు. ఈ విధానము సాధ్యమై జేసి యాచరణగా తెల్లలుబ్యాంకింగ్ మనమేర్పర జేయుటగును.

క్షయ రోగ నివారణము

డాక్టరు ముత్తు ఉపన్యాసము

అన్నింటా జరిగిన క్షయ రోగ నివారణ సమితివారి వార్షిక సమ్మేళనము డాక్టరు ముత్తు గారి రిట్లు పంపించిరి:— క్షయ వ్యాధి హిందూదేశములో ననేకవార్షిక వ్యాపించి జన లభిక సంఖ్యకు వృద్ధిచేసియున్నది కారణములు మున్నది. సంఘాతాగ్రమువలన భం కరముగను యున్నది ఈ వ్యాధివలన చనిపోవువారు ముఖ్యముగ యువకులగు తల్లులు, విద్యార్థులు, కార్మికులు, పొట్లపాటికై పాటుపడువారు. వీరు యౌవనముచే ఆకాలము తున్నవారైయుండును. నగరములలో హిందూదేశమున మరణించు వారి సంఖ్యలో మూడవవంతు క్షయరోగమువలనే చనిపోవుచును.

1918 లో యేటేట నుమారు 100 లక్షలమంది క్షయ రోగముచే మృతినొందుచున్నారని నేను లెక్క వేసితిని. ఇప్పుడు స్థితిమారిన ని చెప్పటకు హేతువు కాన్పించదు.

క్షయరోగము ప్రపంచ మంతటను వ్యాపించియున్నది. ఒకప్పుడిది తెల్ల స్లేగువలన కనిపించుచున్నది. ఇప్పుడు ముందుటను బట్టి నల్ల స్లేగువలనను. ఈ వ్యాధి అన్ని జాతులందును, అన్ని శిశోష్ణస్థితులందును మృగములందును కూడ కానగు కాన దీనినికొక క్రమికాస్త్రమును బట్టియేగాక చరిత్ర జీవకాస్త్రము కారీరక కాస్త్రము జంతు - రసాయన కాస్త్రము సంఘ కాస్త్రము మానసిక కాస్త్రము మున్నగువాటిని బట్టియు పరిశీలనవలయును.

జీవకళాము నిర్మాణము స్థిరమైనది కాదనియు, ఒక జీవ పదార్థము మైక్రోజోకాని మనషికాని యెల్లప్పుడును చుట్టు ప్రక్కనున్న పరిస్థితుల కనుగుణముగ మారుచున్నదని జంతు కాస్త్రము తెల్పుచున్నది.

కారీరక కాస్త్రము వ్యాధినివారణధర్మము వ్యాధి యందే యుమిడియున్నదని తెల్పును.

జంతురసాయన కాస్త్రము యిటీవల యభివృద్ధిగాంచినది. సరియైన యాహారములేకుండుట క్షయరోగమునకెట్టి ఆనుకూలములను గల్గించునదియు యీ కాస్త్రము తెల్పుచున్నది.

మానవుని సమాజిక పరిస్థితులు, ఆహారపానీయములు, గృహకళిత, జీవితనియమములు, వృత్తి, జీవితము మున్నగు నవి క్రిమికలన్ను నెక్కువగానాతని కశారోగ్యమునకుల్లించుటలో ముఖ్యాంశములని సంఘకాస్త్రము (సోషియాలజీ) తెల్పుచున్నది.

మానసిక కాస్త్రము (నైకాలజీ) శరీరము మనస్సున కధీనమైయున్నదని తెల్పుచున్నది. మానవుని ఆలోచనలు, కావ్యములు యాతని యారోగ్యమున కెట్టి సంబంధమును గల్గియున్నది. ఈ కాస్త్రము పరిశోధింప ప్రేరేపించుచున్నది.

ఈ కాస్త్రములు మానవుడు క్రిమికలన్ను తేలికమున త్రవలుకన్నను ముఖ్యముని తెల్పుచున్నది.

వ్యాధి హేతువులు:— దాహధర్మము, క్రిక్కిరిసినచోట పలుపు వసించుట, ముక్తిప్రదేశములందు వాసముచేయుట, చాలినంత యాహారము లేకుండుట అమితత్రాగుడు, స్త్రీసంభోగము మనోభారము మున్నగువి యితర వాగరిక దేశములందు కూడ యీ వ్యాధికి హేతుభూతములగుచున్నవి. ఇవిగాక యీ దేశములలో ఉష్ణత, చలిజ్వరము యీదేశజనల సాంఘిక ఆచారములు వ్యాధివ్యాప్తికి కారణములగుచున్నవి. ఉష్ణత వ్యాధిపన్నికి తోడ్పడును. భూమిమీదికి క్రిమిలను పెంపొందించును. చెడు ఆహారము మరింత తోడ్పడుచున్నది. చలిజ్వరము మరింత వ్యాధిని హేచ్చుచేయును.

వ్యాధినివారణ:— వ్యాధి నివారణయందు ముఖ్యముగ నైన మంత్రములను గుర్తించవలెను.

1) జనలలో క్షయ వ్యాధి వ్యాప్తి ఆజనల పటుత్వమును తెలిప జేయుననిదిధర్మము (2) క్షయ వ్యాధికిర్లు వ్యాధి ఆనెకయేండ్లుగా వెళ్లి మెల్లగా నివారణయగును. (3) శరీరపోషణ సభివృద్ధి పరచిరోగమున లోకముండ జేయుటయే యేనివారణధర్మమునమా మై యుండవలెను (4) దేహపటుత్వము బాగుపడెనుపుడు వ్యాధి క్షయములే దాని వారణముతోడ్పడును. కావుననే జంతు తరకు తెలియకండగనే బాగుగుండును. (5) ప్రారంభదశలో యీ వ్యాధిని నిర్మూలించుట సులభము. జనల సాంఘిక రిక సాస్థికులను చికిత్స జేయుట, వంశ యూరపు లో ప్రవృత్తాధ్యక్షులు నిర్మాణముచేసికట్టు దీనినిబాడ నిర్మాణము చేయవచ్చును.

చికిత్సయందు అయిదువిషయములు గలవు. ఆరోగ్యవహాగ్యుహము (కానిటోరియం) సాంఘిక, ఆర్థికస్థితుల సభివృద్ధి చేయుకార్యములు ప్రభుత్వసహాయము సహకారము.

ఆరోగ్యవహాగ్యుహము కానిటోరియం చికిత్సక్రింద ట్యూబర్ క్యులిస్ చికిత్స విచారింపవలెను. ట్యూబర్ క్యులిస్ యిక్కడెక్కడ క్షయరోగనివారణ కారిగాదని యింగ్లాండు అమెరికాదేశములలో గొప్పవైద్యులు అనుభవమువలన నిర్ధారణచేసిరి. నేనిదివరకే యీ పద్ధతిని విడిచిపెట్టి కానిటోరియం చికిత్స చేయుచున్నాను. పరిశుభ్రమైన గాలి వలన చికిత్స చేయుటయే యుత్తమము.

సాంఘిక ఆర్థిక విషయములు క్షయవ్యాధి సాంఘిక దురాచారము. రెండవది, ఆరోగ్యమునకు పునాది సరియైన శరీరపోషణ. సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులు సరియైన పోషణ కాటంకములుగ నుండగూడదు.

ప్రభుత్వ సహాయము - సహకారము

పన్నులు తగ్గించుట, ఆహార పదార్థముల ధరలు తగ్గించుట, పరిశ్రమల సభివృద్ధిచేయుట, తోటలను వేయించుట నగరమున కావల పేటలను గట్టించుట రాకపోకలు లేట్లున తగ్గించుట మున్నగున వన్నియు క్షయరోగ నివారణకు సంబంధించినవి.

సార్వభౌముని జన్మదినము

జూన్ 2 వ తేదీ నెలపుదినముగా పరిగణింప బడును

సార్వభౌముని జన్మదినముగనుటచే 1928 వ సం॥ జూన్ నెల 2 వ తేదీని నెలవొసగబడును.

కొలంబోలో నమ్మె

పరిస్థితులు తీవ్రముగ నుండుట

నమ్మెదారులు ఇండియన్ మెయిలు బండిని పడగొట్ట యత్నించుట

కొలంబోనమ్మెలో మామ్రేమియు కలుగలేదు. వచ్చెను వారమున కిక్కడవచ్చని అధికారులు తలచుచున్నారు. 1 వ తేదీ ని నమ్మెదారులు ఇండియన్ మెయిలుబండిని పడగొట్ట యత్నించి విఫలమైరి. పోరుహెరాస్టేషన్ గమీషనున డ్రైవరు పట్టాలవైన పెద్దరాలగుట్టుచూచి వెంటనే బండినాపెను. లేనిచో గొప్పప్రమాదము సంభవించెడిదే.

విరాళము

బెంగళూరులో సీమధ్య తగులబడిపోయిన నెంటు మార్కు చర్చికి మైసూరు మహారాజుగారు 5 వేలరూపాయలు విరాళమొసగిరి.

యుద్ధనిహిత వీరస్మరణచిహ్నము

కలకత్తాలో ఈస్టిండియన్ రైల్వేకుంపెనీ యుద్ధోగ్యులలో యుద్ధమున నిహతులైన 52 మంది వీరులకు స్మరణచిహ్న మేర్పరుపబడెను.

సన్నీలను లైసెన్సు పొందనిదే తయారు చేయగూడదట

అస్సాము గవర్నరు ఉత్తరువు

సన్నీలను లైసెన్సులేనిదే తయారు చేయుటకాని, అమ్మటకాని దిగుమతి చేయుటకాని కూడ దని అస్సాము గవర్నరు ప్రకటించెను.

కొత్త పెళ్ళి విల్లు

ఆరోపణలకు ప్రత్యుత్తరము

నంస్థానాధీశుల సంగతినాశనము గా॥ తామునుగారు ప్లేట్ కాన్సిలర్లు. ప్రవేశపెట్టుటకు గూర్చి రైటర్ తంతిహర్షలలో ప్రకటించబడిన యారోపణము నిజము కాదనియు, ఈవిల్లు బాధ్యతయంతయు ఇండియాప్రభుత్వమునాడే యనియు తామునుగా రుద్దొంగరిత్యా దానిని ప్రవేశపెట్టుటకన్న వారి కెక్కుడు సంబంధ మేమియు లేదని హాళికాభివారు ప్రకటించుచున్నారు.

వంగ రాష్ట్ర శాసనసభ

బడ్జెటు చర్చ

మంత్రుల యాత్నము

బడ్జెటుపై వంగ శాసనసభలో గానింపబడిన విమర్శన ములకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు విద్యాశాఖా మంత్రియగు గా॥ పి. సి. మిశ్రుగారు సభ్యులు ఆశాభంగమునొందుటకొంతకారణమున్నను మెట్లను నిర్ణయము వలన కలిగిన భనాభావముకర న విశేషముగ ప్రహేళికావంకరకార్యముల జేయుట కనకాశము లేకపోయినను మంత్రులు శ్రమపడి చేతనెంత సాయముజేయ త్నిందిరనియు పలికిరి. సర్ నురేంద్రనాథబెస్మి గారు తమకు చాలినంత డబ్బునుగడని కారణమున తగినంత మేలుచేయుటకు వీలుకాకపోయినను మలేయా పోగొట్టుటకును నీటి సరై ఆరోగ్యముల సభివృద్ధిచేయుటకును పాటు పడితిమనియు పలికిరి. క్యవసాయ పరిశ్రమల మంత్రి తమకృషిని పొగడికొనిరి. పోలీసుశాఖాధికారిగారు గా॥ స్త్రీ పెన్షను గారు రిజర్వుశాఖల పరిపాలనము స్వరాజ్యము వచ్చునకు తగిన స్థితికొనుండ బ్రహ్మత్నించితిమనిరి. న్యాయశాఖాసభ్యులగు సర్ అబ్దుల్ రహీం గారు తమ శాఖనుండి రిటిరించిమెంట్ కమిటీవారు కానించిన నూచనల నాడేమిందిరి. ఆర్థికసభ్యులు తరుగుదల 6 లక్షలే యనియు (కోల్తపన్నులవిధింపకుండనే మితవ్యముగానించుట వలన స్థితిగతుల చక్క బరచగలిగి మనియు ఇంకను వ్యయము తగ్గింపవలెనని యున్నను డిసార్డుమెంటుయొక్క పరిపాలనా సౌమ్యము చెడకుండ కాపాడవలసి యున్నదనియు, మెట్లను నిర్ణయము సరిచేయబడుచో నింకను మేలు కలుగజేయ వీలగుననియు పలికిరి.

ప్రకటన

గుంటూరుజిల్లా రేఫ్లెతాలూకా, రాజవోలుగ్రామంలో వేంచేసియున్న శ్రీమతి దుర్గాజీవేశ్వరస్వామివారి దేవాలయములో ప్రస్తుతమున్న ఆర్యులు, దేవునిశాకరి, సేవా, కైంకర్యములు సరిగ జరుపుతూవుండనందున, అనేకపర్యామములు మందలించబడిరి. ఇంతవరకు యెట్టి శ్రద్ధయున్నూ వారలు పుచ్చుకొననందున వార్లను తొలగించి, వార్లస్థానే, తాబాగా (కోల్తయేర్పాట్లు చేయబడును. సదరు దేవాలయపు దేవుని వపు కరి, వగైరా, సేవా, కైంకర్యములు సరిగా నెరవేర్చగలందులకు శాశ్వతముగా ఫలశాయము అనుభవించగలందులకు కొంత మెట్ల, మాగాని భూములుగాని, లేక, నెల 1 కి రూ 20-0-0 లు చొ॥ జీతములు గాని, యియ్యబడును. కాపురము వుండుటకు నివేశనస్థలము యివ్వబడును. వలయువారు, వారియన్ను, లేగ తండ్రిపేరు, యిదివరకు ఎక్కడవేసినది, మొదలగు సంగతులు తెలియచేస్తూ దరఖాస్తులను, 1928 సం॥ ఏప్రిల్ 10 వ తేదీ లోగా యిదిగున చిరునామాకు పంపవలయును.

ధర్మకర్త
రాజవోలు
రేఫ్లెతాలూకా
గుంటూరుజిల్లా
8-8-1928
శ్రీమతి దుర్గాజీవేశ్వరస్వామివారు,
C/o పోలరాజు పట్టాభి రామయ్య
పంతులుగారు
రేఫ్లె, గుంటూరుజిల్లా.

బాపట్ల డి॥ము॥ కోర్టు

O. P. 2/23

పిటిషనరు: వాసిరెడ్డి వన్నమ్మగారు సా॥ చేబ్రోలు.
యెదిరి: కవుంటరు పిటిషనరు: వాసిరెడ్డి వెంకయ్యగారు సా॥ చేబ్రోలు.

లేటు వాసిరెడ్డి జయరామయ్యగారికి యీపిటిషనరు భార్యయను, ముఖ్యసమీపవార్యున్న అయినందున ఆయనకు లోటులగల్గ రావలసినబాకీలు రాబట్టుకొనుటకు తాను హక్కు దారుగనుక బాపట్ల డి॥ము॥ కోర్టు వైక్ 784/22 దావా బాకీ రాబట్టుకొనుటకు వారసత్వపు సర్టిఫికేట్ యిప్పించమని కోరి యీపిటిషన్ దాఖలుచేసినది. సదరుపిటిషన్ 8-8-28 తేదీకి వాయిదాకోరికానా అందుకు అక్షపణలు వున్నయెట్లై వారు 9-8-22 తేదీన బాపట్ల డి॥ మునసుబాద్యులలో హాజరై అక్షపణలు తెలుపుకోవచ్చును
బాపట్ల } చం॥ చిదంబరరావు,
8-8-28 } పిటిషనరుతరపున ప్లీడరు,

గాంధీమహాత్ముని ఆసహాయోద్యమము

సాత్విక నిరోధము

భిక్షములతో పనిలేని నూతనయుద్ధవిధానము

న్యాయార్థుల సేవనుపత్రిక అమెరికా

గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదిన వార్షికోత్సవము

1928 మార్చి నెల 18 వ తేదీ - మహావీరుడు - మహాపరుడు - మహావక్తరుడు

ఆహారాశ్రయములు. ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము. ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము. ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము.

ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము. ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము. ఇదియొక ప్రముఖమైన విషయము.

దీనివలన విజయము కలుగునట్లేదా అని తెలుపుట కింకను కొంతకాలము నిరీక్షించుట సరసము. ఎటులైనను ఆర్థికముగ మూలము విపరీతమగు పట్టు కలుగుట నిశ్చయము.

మునుకు దౌర్జన్యవిరహితముగ నది సాగుచున్నది. అది విజయప్రదమైనచో పిమ్మట సాత్వికధర్మము లాచరణశాస్త్రానికి రాగలవు.

సాత్వికనిరోధములను విజయమును బడయుటలెవనగట్టి పట్టుదలయును, దీక్షయును, కట్టుబాటును గూడ నుండవలెను.

1914 లో జన్మించిన యుద్ధమును ప్రకటించుటకు పరాసువాసులకుల నేన నా ముఖ్యమైన జన్మముల ఉత్తమముల నన్నిటిని త్యజింపవలెనని యిచ్చును.

డాక్టరు రాజనుగారు

తిరుచునాపల్లిలో సన్మానస్వాగతసభ

8 వ తేదీ ఉదయము 7-30కు నిల్వను బోటుమెయిలులో డాక్టరు రాజనుగారు తిరుచునాపల్లి చేరిరి.

పురమందిరమున కెదుట సాయంకాలము 6-30కు బహిరంగసభ జరిగినది. ముఖ్యము 4000 మంది హాజరు.

తొలుదొలుత సభ్యులు డాక్టరు రాజనుగారిని ప్రశంసించెను. డాక్టరు రాజనుగారు మరల వైద్యవృత్తిని ప్రారంభించెదరు గాని కాంగ్రెసువారమున కందువలన నెట్టి అభ్యంతరమును కలుగదని అభ్యర్థించు నున్నారెను.

డాక్టరు రాజనుగారు

18 నెలల క్రితము కల్లుకుకాణముల కర్షక పితౄలొచ్చిరి. నేను కార్యాచరణమున కేగితిని. అప్పుడు కలుపుకు కలసియున్నామని గూడ బాధ్యత తీర్చుకొనుటకు ఒకజట్టు తయారుచేసిరి.

ముజరా వచ్చుచున్నప్పుడు కనబడలేదు. పరాసువాసు యుద్ధము ముగిసినప్పుడు గొప్పనేరను నిలుపుటకే నిశ్చయించిరి.

ఈ ప్రశ్న కిప్పుడు జన్మనీవారే సమాధాన మిచ్చుచున్నాడు. ఇండియాదేశమున గాంధీమహాత్ము డీయ్యుద్యమమును ప్రారంభించెనని ఆ దేశమున ను ప జాతులు మెండుగా నుండుటవలనన వారికి బాతీయ సంబంధము గు కట్టుబాటు సమగ్రముగ లేనందున ఆ బాతీయ సాత్విక నిరోధము సమగ్రము చెప్పవలెను.

భారత కానన సభ

ఆయవ్యయవట్టికపై చర్చ

శ్రీ శ్రీ మాన్య డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

ప్రశ్నోత్తరములు

నరేంద్రమాన్య డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

రైల్వే వర్గాలు

హిందూ డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

ఇంచీకేపు సంఘము వేదికము

శ్రీ శ్రీ ఆంధ్రమాన్య డా॥— ఇంచీకేపు సంఘము వేదికము

నరేంద్రమాన్య డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

కాలపరమితి

శ్రీ శ్రీ ఆంధ్రమాన్య డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

వహాని గారు

ఆంధ్రమాన్య డా॥— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

స్వేచ్ఛ గారు

పన్నులను తగ్గించి ప్రజల ఆభివృద్ధికి ముందు

స్వేచ్ఛ గారు— ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

మతి పన్నుల సమర్థించుచు మరయు వైపున సరకుల కొరత

స్వేచ్ఛ గారు— మిగుల విధించినతరువాత

కార్యమై తీరవలెను. అట్లుజేసి రాష్ట్రీయక కాల తగ్గింపవలెను.

అబ్దులు కాశీముగారు

ఇంచీకేపు సంఘమువారి వేదికపై ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

ఎస్ మొదలియ్యగారు

సరిహద్దు ప్రాంతములందలి సైనిక కార్యములను

డాక్టరు నందలూలు

ప్రభుత్వమువారి నభినందించుటకు సేను లేవలేదు.

గిన్నాలాగారు

నూతన ఆర్థికసభ్యులకు తన ఆయావ్యయ పట్టికను నూతన

భూస్వాముల వీర తెగవన్నును చెల్లించు కుంజిలో ఆంధ్ర

మియ్యన్ సమల్లాగారు

ఉర్దూ నువ్వనొందిరి. ఉర్దూవన్నును విధించుటకు

పెర్ని వలు గారు

ఇంచీకేపుసంఘమువారి వేదికపై ఆంధ్రమాద్యమయవట్టికపై చర్చ

చౌదరి యహబుద్దీను గారు

ప్రజాస్వామ్యపాలన కావాలంటే ఆంధ్రులకు భరించ

దేవప్రసాద సర్వధికారిగారు

గిన్నాలాగారు చెప్పిన విషయాలిప్పుడాయములు.

రంగారావు గారు

గతవత్సరం ఈసభవారు వ్యవయమును తగ్గింపవలెనని

దేశీయ వార్తలు

లాలా ధునిచెందుగారు
చేతులకు బేడీలు వేసి కోర్టుకు తీసికొనివచ్చుట

బొంబాయిలో స్థానిక స్వపరిపాలనము

మున్సిసిపాలిటీవారి నిరంకుశత్వము - ఖద్దరు ప్రదర్శనము ప్రకటన పత్రములను గోడల కలికించగూడదట

లాలా ధునిచెందుగారు

చేతులకు బేడీలు తగిలించుట

"ఈ నెల 2 వ తేదీని యీ కేసునిచారణ లాహోరు చెర సాలలో జరిగినందున ముద్దాయిల చేతులకు బేడీలు తగిలించి తీసికొనివచ్చిరి వినుటకుల మాకు చాలచింతా కలిగినది. ఇంత కంటే అధ్యక్షుడును అసమర్థునియైనను సకలదేశీయులచే తప్పక నిరసింపబడునదియు నగు కార్యము మరెవ్వరియైన నుండదు. లాలా ధునిచెందుగారింటి వారికిగూడ బేడీలు తగిలించుట మహాపరామర్శ. ఇంకెక్కడో న్యాయము, ఇంకెక్కడో ధర్మము. ఈ చి త్తజ్ఞ శూన్యమైనదిగదా? పైకి కాసన ములులలో నున్న కోటు లలోగూడ లాలా ధునిచెందుగారిని చామిత్రులను కోర్టుకు తీసి కొని వచ్చినప్పుడు వారిచేతులకు బేడీలు తగిలించలేదని మేము నమ్ముచున్నాము. ఇప్పుడప్పుటికంటేను ప్రమాదకరమగు నిధి ఏర్పడినా? ఇప్పుడు చెరసాలలో జరుగుచున్న విచారణపంజాబు హైకోర్టువారి ఆమతి పైననే జరుగుచున్నదా? అని లాహోరు ట్రిబ్యూనుకు ప్రధానవ్యాసముండు వ్రాసినది.

బొంబాయిలో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మున్సిసిపాలిటీవారి నిరంకుశత్వము

బొంబాయిలో భారతకాంగ్రెసు ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరుగును గాన దానిని నూర్చిక ప్రకటన పత్రములను గోడల కలి కించుట కనుక తీసికొనివచ్చిరి ప్రదర్శక సంఘకార్యకర్త ఎన్, హెచ్, బెల్లూవాలాగారు బొంబాయి కార్పొరేషను వారికి వ్రాసి ప్రకటన పత్రములను గొన్నిటిని మండికి పంపగా దానిని గోడల కలికించుటకు య్యునిసిటలు కమిషనరు జంగ్ క రిపలేదని ఎక్స్ ప్రెస్ పేపరు యింజనీరు సంతకముతో యీనెల 1 వ తేదీని జవాబు పంపబడెను.

నగరవాసులలో చూచితిరా స్థానిక స్వపరిపాలనా మాహాత్మ్యము. తీర్మానమును ప్రకటన ఖద్దరు ప్రదర్శనము పైననే ప్రయోగించిరి.

ఎటులైనను ప్రదర్శనమునుగూర్చి బాగుగా ప్రజలందు టవరముగాన మీరు ప్రస్థానపత్రికలు అసోకాబ్టేషన్లలో నుండి ప్రకటన పత్రములను తెప్పించి వివాదములను, భోదన గృహములు, దుకాణములు, బాటలు మున్నగు స్థలములలో అనగా మున్సిసిటలు అధికారములో చేరనిస్థలములలో బాగుగా ప్రదర్శింపును. (బొంబే క్రాంతికారి)

ఆలిఫురు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

నాయకుల పర్యటనము

ఈ విశ్వవిద్యాలయమును ధనము సమకూర్చుటకు వాణిజ్యబాణు, డాక్టరు అస్సారీ, ప్రెస్ బిటు ఖవాజీ, వైసుస్వరూప వాదీనా సేనుగారు బొంబాయికి వెళ్లిరి. ఈ విశ్వవిద్యాలయమును మౌనానా మహమ్మదాల్ గా కేర్పరిచి బొంబాయిలో ఆ గాఖాను గారు కార్యకర్త మగు ధనసహాయము చేసెదమనిరి. చాలమంది పెద్దమొత్తముల నొసంగిరి. కనీసము పదిలక్షలైన లభి. పవలకు బహిరంగసభలో చాలమంది ధనమును వాగ్దానము చేసిరి. ఆ సభలో డాక్టరు అస్సారీగారు గంభీరవ్యాస మొదలగు ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారు దొరతనమువారివలన ధనసహాయము కపేక్షించరు. ఈ పాథ్యాయులు విద్యార్థులు ను గూడ ఆ సహాయవాదులే. హిందువులు మహమ్మదీయులు మున్నగు నన్ని మతములవారికిని విద్య నేర్ప బడును. హిందువులకు మతవిద్య నేర్పుటకు హిందూపాఠశాలని నియమించి రని అస్సారీగారు నుడిచిరి.

నటేశ నాయకరుగారి విడుదల

చెన్నపురిలో స్వాగతము

చెన్నపురి కార్మిక సంఘవాసులలో నాటక రంగ ప్రేమక నాయకరు గారు కడలూరులో నాటకవర్గము శతవత్సరవించి యీ నెల 4 వ తేదీ ఉదయమునకు చెన్నపురికి వచ్చిరి. మిల్లపరివాండ్రు సమ్మెట్టుటకు పూర్వము నాయకరు గారు కన్నాటకమిల్లులో నెలకు 90 రూపాయలు జీతము పుచ్చుకొనుచు పనిచేయుచుండిరి. సమ్మెజరిగినపుడు అతనిని పనిలోనుండి తొలగించిరి. నాయకరుగారు కార్మికసభలలో బాగుగా నుపన్యసింపుచు కాంగ్రెసు విషయమునగూడ ప్రచారముచేసిరి. ఆ సందర్భమున పూచీకత్తురమ్మగారి నతడియ్యవలెనన వికసన కర్మము శతవత్సరము.

చాలమంది ప్రమాణులును మిత్రులును ఎన్నోరు ప్రేమనుక నెల్లి వారికి స్వాగత మొసగిరి. భజనలలో ఊరేగింపుతో లేచియు నియును కార్యాలయమునకు గొనిపోయిరి. 6000 మంది మిల్లుపని వాండ్రు ఊరేగింపునకు వచ్చిరి. శ్రీబాగుడ వచ్చిరి. నాయకరుగారికి పున్నమాలను వేసిరి. 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8-30 కు ఎస్సెర్లపాడులో టి. వి. కళ్యాణముండెర మొదలగువారి అధ్యక్షత్వకింద బహిరంగసభ జరిగినది. మరల ఊరే గింపుతో నాయకరుగారిని సభకు తీసికొనివచ్చిరి. వేలకొలది ప్రజల సభకు వచ్చిరి. శ్రీవేంకటేశ్వర, లేబరుయూనియను టిప్పి కులకత్తిరియ సంఘములవారు విడివిడిగా నాటకలోన న్నాటక ప్రదర్శనలను సమర్పించిరి. అధ్యక్షుడు, టి. ఎల్. కాశ్రిప్రెసిం గారవేలుపెట్టి, ముబహూబ్బులకీ, గోవిందసామినాయకుడు, గార్లుమున్నగువారు ప్రసంగములగాడించిరి. పిచ్చట నాయకరు గారు వంతునముల నొసరించి కొంతమచ్చటించిరి. గాంధీమహా త్ముని ఆనతిని శిరసా ధరింపు డని అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను

లాల్ గానా రాజపుత్రులు

మరల స్వమతమున చేరుట

లాల్ గానా రాజపుత్రులను మరల హిందూమతమున చేర్చుట గట్టి ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. చాలమంది రాజపుత్రు లును పురోహితులకు బ్రాహ్మణులుగగూడ శ్రద్ధబూనిరి. తెం డవతెగలోని 1500 మందిగూడ యీనెల 2 వ తేదీని హిందూ మతమున చేర్చిరి. చాలమంది ప్రచారకులును ధనమును రావలెను. ధనమును పంపగోరువారిటుల వ్రాయవలెను.

శ్రీ మహాదేవసింహగారు, కార్యదర్శి, భారతీయ హిందూమతసభ ఆగ్రా

(ప్రచారముగా పనిచేయువారికి సహకార్యదర్శి శ్రీ యుత దేవప్రకాశగారికి వ్రాయవలెను. (తండ్రివార్)

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు

12 వ తేదీకి నెల్లూరు చేరెదరు

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి, బి. ఎమ్మెల్యేగారా యులు, ఎం. గోపాలరావుగారు కార్యకర్తలనుగూర్చి యీ నెల 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 కు నెల్లూరు చేరెదమని 2 వ తేదీ పురపాలక ప్రభుత్వము 18 వ తేదీకి రాదు.

తెనాలీతాలూకా రైతులసభ

దోనెపూడిలో 11 తేదీని జరుగును

ఈనెల 11 వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 12 గం టలకు దివాను బహదరు హుద్దా గారుచుట్టూరులో యి క్షేత్రంకర తెనాలి తాలూకా రైతుల సభ దోనెపూడిలో జరు గును. (తండ్రివార్)

లక్ష్మయ్యను అది తాకకుండునట్లు తనకర్మము ఈశాఖకుగాను 60/59 అంచనా వేయబడెను. ఈవర్షము 59/68 కోట్లు అంచనావేయ బడెను. ఇందువలన 90 లక్షలుమాత్ర మేతగింపబడెననివెలియగలదు. ఈశాఖయందు నిజమైన తగింపులుగావింపబడలేదనివెలియగలదు. కేంద్రప్రభుత్వాదాయమునందు నూటికి 40 చొప్పున సైనికశాఖ కొనగట్టుకు నావర్తకములేదు. బ్రిటిషుఎక్స్ పర్జుల పద్ధతి నవ లంబించి ఇంతకంటే సభికమునగుటకు వీలులేదని ఆర్థికసభ్యుడు సైనిక శాఖవారికి వెలుపవలెను. భారతీయ ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహక సభ్యులకేమి కాఖలా సగ బడు నో దెలియ గోరెదను. రైల్వేపరిపాలన మొదలగు ప్రభుత్వవిధానమును సాగింప వీలగు ముఖ్యశాఖలను భారతీయుల కొనగవలెను. భారతీయులు ఇట్టి శాఖలను జయప్రదముగ నిర్వహింపగలరు. ఆయ వ్యయకట్టికలందు రెండుభాగములను సమాన మొనర్చునట్లె ననియే నాతలంపు. అందుకుగాను, సైనికశాఖయందు చింతన వ్యయ మును తగింపవలెనని నాతలంపు. పెట్రోలుపై ఎగుమతిపన్నును పనూలుజేయవలెను. భూస్వాములను గురించి గిన్నాలాగారు వెలిపినవానితో శీతీభవింపజాలను. రాష్ట్రీయ ఆదాయములకు, భూమిపన్నులే ప్రధానాధారము. అందు భూస్వాము లితరులకంటే రెట్టింపు చెల్లించుచున్నాడు.

గిర్రలాలలు అగర్వాలాగారు

బ్రిటిషు పశాతి సంఖ్య యధ్యక్షమయ్యున కంటే జాతీయ పశువున సభికముగ నుండు టాక్సర్వకారణము. ఎంత తగిలించినను మిలిటరీ వ్యయకట్టిక ఇంకను 85 కోట్లు దాటు చున్నది. భారతజేతము వలెదస్తానడందయాత్రల వ్యయమును భరింపజాలదు. ఈవ్యయములను దేశమునంద సంకల్పిస్తా వ్యాపిం చును. పెట్రోలుపై ఎగుమతి పన్నును విధింపవలెను.

పంజాబు శాసనసభ

మానసప్రమునకై ప్రతికాధిపతులపై దావాలు తెచ్చుటకు 28 గురు ఉద్యోగిగ్రంథుల కనుజ్ఞ యాయబడెననియు 18 సివిల్ వ్యాజ్యములును 1 క్రిమినల్ వ్యాజ్యమును ఈసంఘమున నింతక రకు వేయబడెననియు ప్రభుత్వమువారిట్టి కేసులలో కోర్టుకు ప్లాంపు నొసగి తమ వ్యాయవాదులచే కేసువాదింపజేతురనియు తీమాపణపై కలిగివేయబడిన రాజకీయనిర్బంధితులసంఖ్య 100 కి తక్కువయండ దనియు సర్ జాక్ మేనార్డుగారు పంజా శాసనసభలో నుడిచిరి.

మితవ్యయముగూర్చిన సూచనలు

పంజాబు శాసన సభలో బడ్జెటు చర్య సందర్భమున సం ఘరణములు ప్రయోజనహితము లయ్యె ననియు ప్రభుత్వము దివాలాదీయిస్తోంది వచ్చెననియు ప్రభుత్వవ్యయముతగింతి అధిక స్థితి చక్కబరుపవలెననియు ఆధికారసభ్యులు నూచించిరి రిహార్ డ్ లాల్ గారున్న తదిద్యకు ధనమొనగుట మానవలదని పలికిరి. చి స్టిగారు రాజీయాంధోళముపట్ల తమయభిప్రాయము మార్చి కొని జైల్లునాల్గులకుగ వ్యయముతగింపవలెనని కోరిరి. గణపతి గాయిగారు ప్రభుత్వసభ్యులును మంత్రులును తక్కువతీరులకు పనిచేసి పర్యటనములకు విశేషము వ్యయముగాకుండవలెననియు అధ్యక్షులు తమగౌరవవేతనము వదలుకొనవలెననియు, శాధికరసభ్యులు మూసినమావేళమును మాని రాష్ట్రమును క్రొత్త పన్నులపాలు కాకుండ రక్షింపవలె ననియు కలికి సభ్యులవార్ష ధ్యనులకు కారణభూతులైరి.

వంగ దేశ ప్రభుత్వము.

మితవ్యయ సంఘసూచనలు.

వంగ రాష్ట్ర శాసనసభలో ఆర్థికసభ్యులగు గౌ. డోవా ల్లుగారు మితవ్యయ సంఘసూచనలను సాఫల్యమైనంత త్వరలో ఆమోద జరుపుటకు ప్రభుత్వ శాఖలకు త్రవపు లాసకబడెనని యు కొన్నివిషయములలో సూచనల సూత్రము సంగీరించికొల దిమార్చుటతో సూచనల నమలు జరుప వేంచితిమనియు నెల రెండునెలలో మితవ్యయము ప్రాంబించి జూలై నెలకు స్థిరముగ నెంతవరకు మితవ్యయసంఘసూచనల నమలు జరుప వీలగునో తెల్పునాధ్యక్ష మగుననియు మితవ్యయసంఘమువారు ప్రారంభ బడ్జెటు అంకెలలోనే మార్పులు నూచించిరిననియు 1923-24 సం॥ పు బడ్జెటు కీమాచనలు వర్తింపవనియు ప్రభుత్వమువారు గత వర్షము 89 లక్షలును ఈసంవత్సరము 47 లక్షలును వ్యయము తగిలించిరిననియు తెలిసిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. మార్చి నెల 6-వ తేది

మంగళవారము

ఫ్రెంచి, జర్మను సంరంభము: సాత్విక నిరోధము

ఫ్రెంచి-జర్మను సంరంభ మింకను పెచ్చుపెరుగుచున్నది గాని తగ్గలేదు. జర్మనులనుండి రాబట్టదగిన ధనము గనుపించని కొలదియు, ఫ్రెంచివారి రెక్కడు తీవ్రచర్యలకు గడంగుచున్నారట. తుట్టుతుదకు వ్యవహార మంతయు బంగారుగ్రుడ్లుపెట్టెడి శాతుకథవలె వరిణమించిన నాశ్వర్య ముండదు. ఫ్రెంచివారిని కులు రైనునది దాటి దారకనుడట్లవర్కసాపుల నాక్రమించిరి. మాకహిం, కారల్ ప్రూ హార్డుల నాక్రమించిరి. ఫ్రెంచివారి యుద్ధేశము కేవల నష్టపరిహారమును సంపాదించుట గాదని, రానురాను విడిత మగుచున్నది. యుద్ధమంత్రి ఫ్రెంచి సెనేటుసభలో ముచ్చటించుచు, స్వదేశమును దండయాత్రాభయము లేకుండ రక్షింపవలయు ననియు, మరల యుద్ధము పొసగుచో నైన్యము ముఖ్యమగు స్థానముల నాక్రమించి, శత్రువుల నైనిక పారిశ్రామిక విజృంభణమును ధ్వంసముజేసి, శత్రుదేశమునందే యుద్ధము జరుగునట్లు జేయవలయుననియు, హెచ్చరించిరి. కడచిన యుద్ధమున జర్మనీ ప్రాన్సుపై నేతీరున విజృంభించినో, రాబోవు యుద్ధములో ప్రాన్సు జర్మనీపై నటులనే విజృంభింపవలె నని ఫ్రెంచిమంత్రి యుద్ధేశము. మరల నింకొక యుద్ధము తప్పదని ఫ్రెంచివారి యుద్ధేశమై యుండవచ్చును. అందుకనియే, జర్మనీలో కొంతభాగ మాక్రమించి, ప్రాన్సున కుపద్రవము లేకుండ జేయవలయునని వీ రూహించుచున్నారు. ఫ్రెంచివారి నూతనాక్రమణము, జర్మనీలో నలజడి గలిగించెను. జర్మనుల సాత్వికనిరోధ శక్త్యయ మింకను బలపడునటుకు సందియము లేదు. జర్మనీ సాత్వికనిరోధ మవలంబించునని, ప్రాన్సు కలనయిన దలచియుండదు. విస్తారమగు తన సైన్యముతో, నిస్సహాయులగు జర్మనులమద మడంపవచ్చు నని, ప్రాన్సు దలచి యుండును. కాని, జర్మనుల సాత్వికనిరోధము ముందర, ఫ్రెంచివారి నైనికవిజృంభణ మంతయు నిష్ఫలమగుచున్నది. అయినను జర్మనులు మేమాసములోపల లొంగిపోయెద రని, ఫ్రెంచి అధికారు లూహించుచున్నట్లుల దెలియుచున్నది. రూరు భాగమునకు, విగిలిన జర్మనీతో నెట్టి సంబంధము లేకుండ జేయుటకు ఫ్రెంచివారు తమ శక్తినంతను వినియోగించుచున్నారు. వరుసవరుసగ నెక్కుడు ప్రదేశము నాక్రమించుచున్నారు.

మిత్రమండలి త్వరలో సంఠించునూచనలు గనుపించుచున్నవి. బ్రిటిషువారిని వేరుజేసి, ప్రత్యేక మిత్రవర్గము నేర్పరుచుటకు ఫ్రెంచివారు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెనని తెలియుచున్నది. ఇందువలననే అమెరికావారు ఫ్రెంచివారిని మందలించిరట. జర్మనుల నష్టపరిహారమును నిర్ణయించి, దానిని రాబట్టుటకు ఫ్రెంచివారును బ్రిటిషువారును పాలు బడవలయు ననియు, ప్రాన్సు రూరుభాగమును వదలివేయవలయు ననియు, అబ్జర్వరుపత్రిక గోరుచున్నది. ఇట్టి యేర్పాటునకు ప్రాన్సు అంగీకరింపని

చో, మిత్రమండలి నిలువనేర దని ఈపత్రికతలంపు. కాని, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఫ్రెంచివారి ఇట్టి మందలించుటలను సరకుజేసెదరని దోచదు. తమ సర్వస్వమును, చూడుభాగము నాక్రమించుటయందు ఫ్రెంచివారి తొడ్డిరి. ఈప్రయత్నము నందు వారు జయింపవలయును. లేనియెడల, తమ యవజయము సంగీకరింపవలయును. అంతియగాని, మోకాటిలోతు రొంపినుండి వెనుకకు మరలుట కష్టము. భావోద్దేకపూరితులగు ఫ్రెంచివారు లాభనష్టముల పాటించి వెనుకకుదగ్గువారుకారు. భావి పరిణామ మెటులుండునో, నిర్ణయించుట కిప్పు డెవరికిని సాధ్యపడదు. జర్మనులు దార్జన్యరహితముగ తుదివరకు ప్రవర్తించుచో, ఫ్రెంచివారి రక్షణయు గాంచకబోరు. జర్మను లెంతవరకు నిగ్రహముతో ప్రవర్తించెదరో, చూడవలయును. న్యూయార్కు నేషను పత్రిక, గాంధీమహాత్ముని యుద్ధమును, జర్మనుల చర్యలను సాత్వికనిరోధమునకు నిదర్శనములుగ భావించుచున్నది. జర్మను మిలిటరీవాదులు సాత్వికనిరోధము నవలంబించుటయనిన, ఇతరనమయములలో పరిహాసముక్రింద పరిగణింపవచ్చును గాని, వారికిప్పుడు తప్పనిసరియైనది. చిరకాలము నుండియు యూరపునందు శాంతివాదులు గొందరు, యుద్ధములకు గడంగక శత్రువులపై సాత్వికనిరోధము నవలంబించుట భావ్యమని, బోధించుచుండిరి. కాని యూరపులో వీరు అత్యల్పసంఖ్యాకులు. రాజ్యాంగ కోవిదలచే వీరు పిచ్చివాండ్రుక్రింద లెక్కింపబడుచుండిరి. వీరిసిద్ధాంతము లూహాసంజనితము లనియు, ఆచరణలో నేమాత్రము బనికి రావనియు, రాజ్యాంగవేత్తలు నిరసించుచుండిరి. కాని, జర్మనీలో సైన్యమును, ఆయుధసామగ్రియు బలవంతముగ దీసివేయబడుటచే, జర్మనులు సాత్వికనిరోధము నవలంబింపక తప్పదయ్యెను. వేరొక మార్గము లేదయ్యెను.

ఈమార్గము, విజయము గాంచునా లేదా యను విషయమై, న్యూయార్కు నేషనుపత్రిక కింకను సందియము గలదు. నేషనుపత్రిక దెలిపినట్లు, సాత్వికనిరోధమునకు ఐకమత్యమును, దృఢ నిశ్చయమును అత్యవసరములు. ఫ్రెంచివారి దార్జన్యపద్ధతులు జర్మనులలో ఐకమత్యమును రానురాను బలపరుచుచున్నవి. జర్మనులనిశ్చయమును గట్టిజేయుచున్నవి. అన్నితరగతులవారును, తమతమవిభేదములను మరచి దేశరక్షణకొరకు అర్బణజేయుచున్నారు. నెపోలియను సైన్యము వనుక జర్మనులలో నైకమత్యము నెటుల పురికొల్పెనో, మార్షలు ఫాష్ సైన్యమును నేడట్లుల పురికొల్పుచున్నది. జర్మనులు సాత్వికనిరోధము నవలంబించుచున్నందులకు, వారి నెవరును పిరికిపందలని పిలుచుటలేదు. వెనుకటి యూహలన్నియు, పాశ్చాత్యప్రపంచమునగూడ మార్పుజెందుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినట్లు, సాత్వికనిరోధము నకే నిజధైర్య మెక్కుడవసరము. ఒకరిని కొట్టునపుడుగాక, ఒకరివలన బాధనొందుచు నిగ్రహమును జూపుట కెక్కుడుధైర్యము గావలయును. జర్మను లీసమయమున యుద్ధమునకు దిగివెయడల, త్వరలో నశించెడివారు. కాని సాత్వికనిరోధము నవలంబించుటచే, వారి లము ఇంకను హెచ్చుచున్నది. వారి నిజశౌర్యము అతీతయించుచున్నది. జర్మనులు తుదివరకు సాత్వికనిరోధమునే కొనసాగించుచో, హిందూదేశమునకన్న నెక్కుడు విజయము బడయగలుగుదురని, న్యూయార్కు నేషను పత్రిక అభిప్రాయపడుచున్నది. జర్మనులలోగల యైకమత్యమును, వారికిగల శిక్షణమును ఇంకకు శౌరణము లని, ఈపత్రికతలంపు. ఫ్రెంచి జర్మను సంరంభచారిత్ర మెటుల ముగియునోయని, నాగ

రికప్రపంచ మాతృమూర్తి వీక్షించు ననుటకు సందియము లేదు. గాంధీమహాత్ముని యుద్ధముమే జర్మనులకు నూతనమార్గము జూపెననుటకును సందియము లేదు. కాని అహింసామార్గమును కొనసాగించుటకు, భారతీయులకు గల అనుకూలతకాశము లింకొకరికి లేవు. అకాలీలవిజయమే, ఇంకాకు ప్రబల నిదర్శనము. అహింసావ్రతానుష్ఠానమువలన, భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము బడయుచో, ప్రపంచ శాంతి నెటుల చేకూర్చబలయునను సమస్య వెంటనే పరిష్కారమగును. శాంతికి ప్రేమయే ఆధారము. పగ, ఈర్ష్య, క్రోధములు, కృత్రిమశాంతిని తాత్కాలికముగ నెలకొల్పినను త్వరలో నది విచ్ఛిన్నము గాక మానదు.

శిద్ధు నిర్మాణము

రేపటిదినము, కాకినాడలో ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము గూడును. పలు విషయము లాలోచింపబడును. శాసనోల్లంఘనమునకు ముఖ్యవశ్యక మగు శిద్ధునిర్మాణముగూర్చి ఆంధ్రప్రముఖులు యోచించుట యత్యవశ్యకము. శిద్ధు నిర్మాణమును జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు, ఆంధ్రదేశమున కెక్కుడువీళ్లు గలవు. రాటపువెల్రెమయ్య, నేతపరీశ్రమయ్య ఇంకను వాడుకలో నున్నవి. శిద్ధు పటిష్ఠతగూర్చి ఆంధ్రులలో గాఢవిశ్వాసము గలదు. శిద్ధు స్వరాజ్యము నిచ్చునను మహాత్ముని విశ్వాసమునకు ఆధారము గలదని ఆంధ్రులు గ్రహించిరి. నిర్మాణకార్యక్రమమున కెల్ల శిద్ధు మూలాధార మనుటకు సందియము లేదు. శిద్ధు నిర్మాణమునకు పని చురుకుగ జరుగవలసిన సయవసర మెంతేని గలదు. ఆంధ్రప్రముఖులు పలువురు కారాగృహ విముక్తులగుటచే, వారి తోడ్పాటుతో, ఆంధ్రు లిక్కార్యమును సులభముగ నెరవేర్చగలుగుదురు. కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షములవారి మధ్య రాజీ గుదిరియుండుటచే, రెండుమాసముల వరకు తడేకదీక్షతో నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకును, తిలకుస్వరాజ్యనిధిని వసూలు జేయుటకును, దేశసేవకులను చేర్చుకొనుటకును, అత్యంతానుకూలావకాశము లభించెను. శాసనసభలప్రశ్నగూర్చిన వివాదముతో కొంతకాలము వరకు బని యుండదు. ఉభయపక్షములును కలసి పనిచేయుటకు వీలుగలదు. ఈయవకాశమును జారవిడువక, ప్రజలును నాయకులును పాలుబడుట యత్యవసరము. మెజారిటీపక్షపు నాయకులేగాక, మైనారిటీపక్షపు నాయకులు గూడ నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింపవలసినదని, ప్రజలను హెచ్చరించుట కుభసూచకము. దానుగారిసందేశము నిదివరకు ప్రచురించియుంటిమి. దానియందీట్టి హెచ్చరిక గలదు. వి. జె. పటేలు గారు బొంబాయిసమావేశములో ముచ్చటించుచు, నిర్మాణకార్యక్రమమునుగూర్చి నాయకులలో నెట్టి భేదాభిప్రాయములు లేననియు, పిమ్మటనయినను శాసనోల్లంఘనము నారంభించుచో ఉభయపక్షములును కలసి పనిచేయవలయుననియు, ఉద్బోధించిరి. మహాత్ముని నిర్బంధదినము సమీపించుచున్నది. ఈపవిత్రవారమున, భారతీయులనిశ్చయము మరల ప్రపంచమునకు వెల్లడిగావలయును. ఆంధ్రదేశమున కొన్ని భాగములందు నూలు విరివిగ దొరకుచున్నది. మితికొన్ని భాగములందు నేత బాగుగ జరుగుచున్నది. ఇట్టి ప్రదేశముల మధ్య పరస్పరసహకారమును పొంకియు నుండునెడల, శిద్ధు నిర్మాణము సులభసాధ్యమగును. ఇంతియగాక, ప్రత్తిపంటను గూర్చి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపవలయును. విదేశములకు ప్రత్తి ఎగుమతి గాకుండ, కొని యుంచవలసిన

బాధ్యత కాంగ్రెసుసంఘములపై నిలిచియున్నది. ఆంధ్రదేశమున, నేత బాగుగా వ్యాపించియున్న ప్రదేశములలో, నేతగాంధీ దేశభక్తిని బాపి కద్దరును తయారుజేయుటకు బూనుచో, కద్దరుసమర్థత త్యాగముగ పరిహారముగను. ఆంధ్రదేశములోని అయిదారుప్రదేశములే యీపనిసంతను నిర్వహించ గలవు. ఇది సాధ్యపడనిచో, క్రొత్తమగ్గుములను స్థాపింపవలయును. ఇందుకు పెట్టుబడి యవసరము. కద్దరును మామూలుగ నేసెడి విమ్మజాతులకు తగు ప్రోత్సాహ మొనగవలయును. ఈసందర్భమున, కద్దరుబ్యాంకులను నెలకొల్పువిషయము, నవత్యము నాలోచింపదగును. బ్యాంకులను నెలకొల్పుటవలన, యూరపియనుల పరిశ్రమ లెటుల యభివృద్ధి జెందు చున్నవో కనుగొనవచ్చును. ఇటులనే కద్దరు పరి శ్రమ సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటవలన, కద్దరుబ్యాంకులను స్థాపించు తెంతయవసరమో జెప్ప నక్కర లేదు. వడుకునూలునుగూర్చి, మగ్గలాల్ గాంధీ గారు పంపిన లేఖను నిన్నటిదినియు ప్రచురించి యుంటిమి. కర్నాటకమునందు, వడుకునూలు విస్తారముగ తొరకునని వారు చెప్పుచున్నారు. 12, 15 నెంబరులయధ్య నూలు ఎంతకావలసినంత తొరకు నట. గడగ్ కాంగ్రెసు కమిటీయొద్ద రు 3000 ల నూలును, బీజపూరు కాంగ్రెసు కమిటీయొద్ద 2000 రూపాయల నూలును గలదట. బీజపూరు, భార్యజిల్లాలలో కఱ వేర్పడియుండుటచే, గ్రామ స్థులు జీవనోపాధికొరకు ఎంత నూలు వయనను తయారుజేయగలరని తెలియుచున్నది. నూలు ఇంకను విరివిగ తయారుజేసినచో అమ్ముడుపోవదని, కర్నాటకసంఘమువారు భయపడుచున్నారు. వడుకునూలు తగినంతగ తొరకడనుభయమున కవకాశములేదు. అందుచే ఆంధ్రదేశమునందొక వేళ వడుకునూలు తక్కువగనున్నదని తోచిన, కర్నాటకమునుండి తెప్పించి, పని గడపుకొనవచ్చును. ఈ సందర్భముల నన్నిటి నాలోచించి, కద్దరునిర్మాణము అతిత్వరితముగ పరిసమాప్తి జెందుమార్గములను, ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసంఘము వారు యోచింప బ్రార్థితులు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు బడ్జెటు

సామ్రాజ్య శాసనసభలో, ఇండియా ప్రభుత్వపు బడ్జెటుపైని చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. బొంబాయి యూరపియనులప్రతినిధి యగు ఫ్లెకసీ గారు, మోటారుబండ్లవైనను, మాంసపు టిన్నుల వైనను పన్నును తగ్గింపుమని కోరిరి గాని, ఉప్పు పన్నుండవలయునని సమర్థించిరి. బీదలపై ఇంతవరకును తగినబరువు పడ లేదని వీరియుద్దేశము. వీరిటుల బలికేనందుల కాశ్చర్యపడ నవసరములేదు. ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము గూడ సీతీరున నుండుట చేతనే, ఉప్పుపన్నును పెంచుట తటస్థించెను. స్టేటు కాన్సిలుసభలో, విదేశముల కెగుమతియయ్యెడి పెట్రోలుపైని డ్యూటీని విధింపుడని రామశరణ వాసుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము త్రోసివేయబడుట, మరియొక నిదర్శనము. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వముపక్షమున ఛాన్స్ విక్కుగారును, కుక్కుగారును ఎదిర్చిరి. ఉప్పుపన్నును హెచ్చింపక, పెట్రోలుడ్యూటీని హెచ్చింపవలయు ననియు, దేశీయవస్తువులపై ఎన్నెజాపన్నును దీసివేయవలయు ననియు, బొంబాయివర్తకసంఘమువారు కోరిరి గాని, పెట్రోలుకు సంబంధించినసూచన ముందుగనే త్రోసివేయబడెను. “వైస్రాయిల్ న్యూసు” అను ఆంగ్లదేశపత్రిక హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితి అంధకారబంధురముగ నున్నదనియు, హిందూదేశపరిపాలనమును పైనుండి క్రిందివరకును చక్కబరుపవలయుననియు, కోరుచున్నది. హిందూ

దేశపు అధికారవర్గము, అత్యంతసాత్వవముగ పరిపాలించుచున్నదనియు, పరిపాలనమును ప్రజలపరము జేసిన అమితనష్టము వాటిల్లుననియు, బాధ్యతగల ఆంగ్లదేశప్రముఖు లింతవరకు చెలుపుచుండిరి. రాష్ట్రములందేమి, కేంద్రప్రభుత్వమునందేమి కనుపించెడి ఘోరదుస్థితిగాంచి, వీరేమందులో తెలియదు. మెస్త్రనుప్రభువునకాడే మెస్త్రుకత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితి గాంచి దిగులుపడవలదని, హెచ్చరించెనట. మెస్త్రనుప్రభువుగారి ధైర్యమును కొనియాడవచ్చును రాష్ట్రములు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన కప్పములగూర్చి, మెస్త్రను ప్రభువుగా రెటుల తప్పులెక్కల గుణించి, భ్రమ ప్రమాదమునకు లోనయిరో, ఇప్పుడు స్పష్టమయినది. మద్రాసుపై అన్నిరాష్ట్రములకన్నను, వీరు ఎక్కుడు భారమును మోపిరి. కిరి 4 లక్షల బరువు, వరుసవరుసగ తగ్గునని వీరు సూచించిరి. అట్టితగ్గుదల ఇంతవరకు గనుపింపలేదు. ఆర్థికవిషయముల గూర్చి మెస్త్రనుప్రభువుగారిని ప్రమాణముగ గైకొనటకు వీలు లేదు. మెస్త్రనుప్రభువుగారి యుద్దేశమునందు, ప్రభుత్వపు ధననష్టము లింతకన్న నెక్కుడుగ నుండవలసినవట. ఈలయిదుసంవత్సరములలో సంభవించిన నూరుకోట్ల నష్టమును వీరికి చాలలేదు గాబోలు! ఖర్చును దగ్గించుటవలన, నష్టములను పూడ్చవచ్చునని, వీరు సలహానిచ్చుచున్నారు. కాని, ఇందుకు తగినమార్గ మేమియో వీరు సూచించుటలేదు. ఇకంటాకున్ను ఎక్కుడు విరివిగ ప్రయోగింపవలెనని వీరియుద్దేశము. కాని, ఇందువలన నష్టము పూచునా? ఇంచితేపు కమిటీ వారు సూచించిన 19 కోట్ల ఖర్చునయినను ప్రభుత్వమువారు తగ్గించిన, క్రొత్తవన్నుల కవకాశముండెడిదిగాను, అందుకయినను ప్రభుత్వమువారు పూనరయిరి. బడ్జెటునుగూర్చి సలహాజెప్పెడివారికి కొడువలేదు. కాని, మూలకారణములను నివారింపుమని చెప్పెడివారుగాని, వారి సలహాలను వినెడి వారుగాని గనుపింపరు.

లిబరలుపక్షసంయోగము :

లాయడుజార్జిగారి హెచ్చరిక లిబరలుపక్షములకు సంయోగము గుదురవలెననియు, తాము నాయకత్వము నవేక్షించుట లేదనియు, సరియగు మార్గమున నెవరు నడిపినను తాము వారి ననుసరించెద మనియు, లాయడుజార్జి గారు చెలియజేసిరి. ఇంతకాలమునకు, లాయడు జార్జిగారిదృష్టి మరల స్వపక్షమువంకకు దిరిగెను. కొయలిపన్నుభవ పడలేదు. కాని, లాయడు జార్జిగారి హెచ్చరికను, లిబరలుపక్షమువారు రంతగ గౌరవింపరయిరి. లిబరలుపక్షమునుండి వెనుక చీలిపోయినది లాయడుజార్జిగారే యగుటచే, వారు లిబరలుపక్ష కార్యక్రమము సంగీకరించుట దప్ప చేయదగినది వేరేదియులేదని, ఇండియోడెంటు లిబరలుపక్షపత్రికలు చెలుపుచున్నవి. ఏయెండ కాగొడుగు బట్టెడి లాయడుజార్జి బోలువారికి, ఇంత కన్నను నీచుదగినజవాబు వేరులేదు. తమయిచ్చవచ్చి సంతవరకు ఒకపక్షములో నుండుటయు, క్రొత్తయవకాశము గనుపింపగనే దానినుండి చీలిపోయి మరల వీలగునపుడు ప్రవేశించుటయు గర్హ్యములు. రాజకీయవిషయములు కేవలము తాత్కాలిక లాభ ప్రేరేపములని భావించెడి ఇంగ్లండులోగూడ, లాయడుజార్జిగారి పల్లలు ఏవగింపబడుచున్నవి. ఇండియోడెంటు లిబరలుపక్ష నాయకులలో నొకరగు సర్ జాన్సై మనుగారు లాయడుజార్జిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, నాటకాభినయములతో సంయోగము గుదురదనియు, రహస్యపు టాలోచనలవలనను, జైవైనటనలవలనను లాభము లేదనియు, కలసి పని

చేయుట చేతనే యది లభించుననియు, సూచించిరి. లాయడుజార్జిగారి పతనము ఎల్లరకు గుణపాఠమును నేర్పగలదు. వ్యక్తు లెంతటిసమర్థులయినను, ఎంత శలుకుబడి గలవారయినను, క్రొత్తపక్షముల నేర్పటముకు శక్తిగలవారై నను ఒకకట్టుకు లోబడి యుండనిచో తమ పలుకుబడిని కోల్పోవుదురనుటకు సందియము లేదు. లాయడుజార్జిగారి వంటి నాయకులకే తారకము గనుపింపక బోగ, తిక్కుంగలవారి సంగతి జెప్పవలె?

నిర్బంధముల విజృంభణము

కత్రికానిర్వాహకులపై మాననష్టముక్రింద చర్య దీసికొనుటకు 13 గురు అధికారులకు పంజాబులో సంగీకార మొనగబడెను. ఈకేసులలో పంజాబు ప్రభుత్వమువారు వైయధికారుల కన్నివిధములను బోధించెదరు. గయాకాంగ్రెసు జరిగిన పిమ్మట, సంయుక్తరాష్ట్రములలో 11 మంది ప్రచారకులకు 107 శెక్సుక్రింద, చెరి యొకసంవత్సరము శిక్ష విధింపబడెను. ఇట్టిసందర్భములలో కాంగ్రెసు నందు చీలిక లేక, ఇరుపక్షములవారును కలసి కఠిన నిర్బంధప్రయోగము నెదుర్కొని దానిని ఫలరహితముగావించు తెంత యవసరమో, గ్రహింపవలయును.

స్థానిక వార్తలు

ఒక సవరణ:—నిన్ను కిరీకలలో కంభంపాటి ఆదిట బదులు భిమిడిపాటి అని పొరబాటున యుద్ధింపబడి నందుల కెంతయుచింతించుచున్నాము. (ఆ. ప. సం.)

తపాలపకటన:—దక్షిణాఫ్రికాకు పంపబడుజాబులు జెనరలుపోస్టాఫీసులో మార్చి 26 వ తేదీ సాయంకాలము 6 1/2 గంటలలోగ పోస్టుచేయవలయునని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమాన్సు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—మార్చి 26 కి వ తేదీతో అంతమొందినవారమున జెయ్యింటికి 40 మంది చొప్పున మరణించిరి. 35 మందికి మరణించిన సోకెను. 3 మంది మరణించిరి. ఇతరజ్వరములకల్ల 41 రు మరణించిరి. అని హెల్త్ అఫీసుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఉన్నతోద్యోగములందలి మార్పులు:—రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు అందర కెక్రిటర్ రా. బి. టి. శ్రీనివాసాచారిగారు వేరుపనియందుండుంతకాలము రి. పి. స్ట్రెయ్ గా రిపనియందుండెదరు. వేలూరుజిల్లా రెవెన్యూబ్లడ్ క్లర్క్ జి. మూరుగారికి మార్చి 10 వ తేదీనుండి ఒక నెలదినములు సెలవు ఇవ్వబడినది.

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఇకర సగరములందలి ప్రభుత్వోద్యోగము లంతటి కష్టపాటలను చెన్నపురి కెక్రిటర్లును మాన్యువల్ యుద్ధి వివరములు కెలుపల మునని యం. సి. రాజాగారు ప్రశ్నించిరి. ఎంతమంది ఈ విధమున మార్చబడిరో తెలుపుమ సంవత్సరమున కొక పర్యాయము ఒక స్టేటుమెంటు ప్రకటించ బడుననియు, ఈ సంవత్సరము ఆస్టేటుమెంటు ప్రకటించబడునరకు గౌరవ సభ్యుడు కాచికోని యుండవలయుననియు అనుభవము గలిగిన ఉద్యోగులను మార్చి ఆకథములేని ఉద్యోగులను నియమించు పద్ధతెల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు కలుగుచున్నదని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రశ్నిత మిచ్చెను. వరఖాస్తురూట్లను దేశభావలయందలి కర్దుపాటేసి తానిచ్చిన సలహా విషయమై ప్రభుత్వమువారికి చొప్పువున్న కొనరని యం. సి. రాజాగారు ప్రశ్నించగ ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారని రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రశ్నిత మిచ్చెను.

పరాసుల ఆక్రమణ ఇంకను హెచ్చుట

గొప్ప రేవులను రెంటిని వశపరుచుకొనుట

ఉక్కు పనులు ఆగిపోవుట

రాజకీయము

పరాసులు మార్కెటింగ్, కారల్సురూ రేవులను, డార్లెంట్టు ఇరుపదారుల కర్మాలయములను వశపరుచుకొనిరి. ఇంకను రూరను జర్మనీనుండి చీల్చివేయుటకే ఈ ఎత్తును ఎత్తిరి. పైకి జెప్పట మాత్రము జర్మనులు హెర్బి కాలనలో పరాసుల రాకపోకలకు హిసులేకుండ నాకలనుముంచి కలుగజేసిన చిక్కులకు శిక్షయనుచున్నారు.

రూర ఉక్కు పనులు ఆగిపోవుచున్నవి. జర్మనుల నిరోధముగూడ ఖీణించుచున్నదని తెలియుచున్నది.

పరాసులు బ్రిటిషునాకాదళ విచ్ఛేదనమునకు ఉపద్రవమును కలుగజేయుటకు పరాసులు ప్రయత్నించిరి. అమెరికనులు తీవ్రముగ హెచ్చరించి కూడదనుటచే పరాసులు ఆ ప్రయత్నమును మానుకొనిరి.

రాజకీయము బయలుదేరినవి. పరాసులు జర్మనులు భయమును ప్రస్తుతపరిస్థితులు కాలనిర్ణయము లేక ఇదే ప్రకారము ఎల్ల కాలము సాగవని గ్రహించిరి.

జర్మనులతో పరాసులు జేసికొనువరతులు

లండన్, మార్చి 5:—ఉదయము 11-5 చివరకు జర్మనులకు అదజేయు వస్తువులను పరాసులు తీవ్రముగ చర్చించుచున్నారు. క్రొత్త సంధిని వర్ణించుటకు బదులుగా జేసికొనటయే లేక వర్ణించుటకు సంధిని సరళణ జేయుటయే యీ ప్రసంగములు బయలుదేరినవి. పరాసులలో భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి. వర్ణించుటకు వరతుల ముందు నిడుకొని అంతర్జాతీయమండలివారి సహాయము చర్చింపవలయునని కొందరును, మరి కొందరు ప్రాంగు బ్రిటిషులకు సంబంధించినంతవరకే ప్రత్యేకముగ సంధి జేసికొనవలెననియు అనుచున్నారు ఈలోపుగ శీఘ్రముగ ఏమియు జరగదు.

ఉక్కు, బొగ్గు పనులు పడిపోవుచున్నవి. ఇక వెంత మాత్రము పెగుళ్లకైతేను. డ్రైసెక్, స్టీన్ మినువనుల కార్యాలయములూగూడ పడిపోవుచున్నవి. 100000 టన్నులకి పనికిరాని ఉండవలసివచ్చునట్లున్నది. క్రొత్త ఆక్రమణ ముల జరుగుటచే రివిన్యూ సభవారు ప్రత్యేకముగ సమావేశమైరి.

జర్మనుల నిరోధము తగ్గిపోవుచున్నదని ప్యాసింగ్స్ ఆనుకొనుచున్నారు. మేమానము చర్చింపబడెన సాగునని తెలుపుతున్నది.

జర్మనులు, పరాసులు సంధికి ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. తుదకును నిరోధమును జూపెనను హెర్బి కాలనో గారు తెలియజేసిరి కాని ఏదోవిధముగ పరిష్కారము జేసికొనటకు అన్ని విధముల ప్రయత్నించెదరు. కాని ఏమియులు గుడుగుటకును పరాసులు లైసెంసులను ఆక్రమణకు పూర్వము పెట్టునని అటులే నడవలెననుచున్నారు.

సంధి సమయమున జర్మనురాజ్యము శాక్రమించుకొన్న విదేశీ ప్రభుత్వమువారికి మన ఆర్థిక రాజకీయ ప్రాంత విషయముల గుట్టును తెలియజేసినవారికి 10 ఏండ్లుగాని యాభై సంవత్సరముగాని ద్వీపాంతరగత విధించిన మని జర్మన్ ఆధిపత్యముల ఎదురుగా తెలియజేసిరి.

ఈ విదేశీ ప్రభుత్వమువారి సూచనలకు ఒక ఇచ్చి ననుసరే సహాయము చేసినను సరే వీరికిగూడ శిక్షబడునని.

మిస్ బ్యాంకుకుపోవు 1000000000 మార్కులను పరాసులు వశపరుచుకొనిరి.

బ్యాంకుకు, వెన్నరు హాల్టు చేసినవలసికొన్నదని ప్రేమా మార్కులను పరాసులు అరెస్టుజేసిరి. మార్కెట్టు కట్టెనుండి కట్టెగూడ అరెస్టుజేయబడెను.

బోకం దురంతములు

జర్మనులు నాటకరూపమున ప్రదర్శించుట

పరాసు సైనికులు త్రాగి బోకం వర్తక సంఘ కార్యాలయమునకు కలుగజేసిన నష్టమును, బోపిడిని నాటకరూపముగ జర్మనులు పదర్శించిరి. విదేశీ ప్రభుత్వములకు గ్రాహీయులు ఈ ప్రదర్శనములను ఛాయాపటములలో దీసికొనిరి.

అబ్జర్వరు ప్రతీక సూచనలు

జర్మనులు 2500000000 పానులను కష్టపరిహారముగ నీయవలెను. దీనిని పరాసులు బ్రిటిషుల ఇద్దరును ఏకమై రాబట్టవలెను. పరాసులు కరిహద్దులకు బ్రిటిషు అధిపతి మియవలెను. అప్పుడు పరాసులు రూరనుండి మరల వలెను. ముందు సెలలో త్వరలో పరాసులు అట్టి వరతులను అంగీకరించిన గాని మిత్రమండలి సయోధ్య చెడకమానదు.

ఆక్రమణ హెచ్చుట

ఆఫ్ఘనిస్తాన్ వర్తకమునకు మార్కెటింగ్ కారల్సు రూరేవులు చాల ముఖ్యము. అవి ఆక్రమించుకొనబడుటచే బెర్లిను ప్రభుత్వమువారు ఆశ్చర్యపడి నిశ్చింతమైరి.

హెర్బి కాలనను బయటికి పరాసులు నాకల రాకపోకలకు హిసులేకుండ ఆ కాలనలో జర్మనులు బుద్ధిపూర్వకముగ పరాసుల నాకలను ముందుటచే తామిరేవుల శాక్రమించుకొంటిమని పరాసులు జర్మనులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

సోమవారమునుండి పనిలో జేరుటకు బోపిడి జరగవలెనని సూచించుకొనిరి.

కోబెన్ జిల్లా దండనాధికారులు పరాసుల ఉత్తరువును ఉల్లంఘించిరిని శిక్షించవలెనని.

క్యాండ్లెడ్జ్ శ్రీలకు గూడ విశ్వవిద్యాలయపు కట్టెలను నీయుటకు నిశ్చయించిరి.

ఇండియా కార్యదర్శి డైర్యుముగ 45 ఎడ్వర్డు గారు నియమింపబడిరన్నమాట ఆసత్యమని ప్రకటించిరి.

అంతర్జాతీయ ప్రభుత్వములో అమృతము ప్రతిఫలగాని, ఎరువతిజేయుటకు గాని ఆమెరికను ధన ప్రకారము కట్టవలెనని.

ఇటలీ యుగోస్లావియా సంధి ప్రకారము దాతృషి యుగోస్లావుల కీయబడుచున్నది.

దేశీయ కార్యకాళి సహాయ కార్యదర్శి గారు స్టేట్ లీ గారు ఈస్టు విల్నియస్ ఎన్నికలలో ఓడిపోయిరి. బాప్టె గారు కెడ్డి.

అమెరికా, అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానములలో సభ్యత్వమును బొందవలెనని హెర్బి గారు జేసిన తీర్మానమును సెనేటు వారు నిరాకరించిరి.

ఎస్సెక్ బోకం, 7 లెస్సెక్ కర్నల్ లలో సామర్థ్యముల పోటీపడలేదు లేదు అందుచే దొంగతనములు విస్తారము జరుగుచున్నవి.

బ్రిటిషు ఆర్థిక పరిస్థితులు అశుభముగ నున్నటులు తెలియుచున్నది. ఎక్కువ ఆదాయము వచ్చినది. వచ్చే సంవత్సరము వస్తు భారము తగ్గు ననుకొనుచున్నారు.

షియా ఆగ్నేయ భాగమున తోడేళ్లు మనుష్యులను తినుచున్నట్లు ఒక కాపువానిని, భార్యను, ఇద్దరు పిల్లలను, వారి గొట్టులనును పండులను తోడేళ్ల సంఘం బోవుచుండ ఆటకాయించి రినిజేసినది.

భారత దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితులు

మెస్ట్రో ప్రభువు యభిప్రాయము

భయపడ నవసరము లేదు.

1919 నుండి ఆర్థిక కష్టములలో చాలగొప్పలోటు జేకుండుట ఆశ్చర్యము. దీనికంతకు మందుభువ్వను తగ్గించుటయే ఆర్థిక కష్టమును సమస్థితియందుంచుటకు ఒక్క భువ్వను తగ్గించుటచాలదు. క్రొత్త పరిధి సభవారు తమకుగల పన్నుల అధికారమును రక్షింపవలసి నిమిత్తము ఉపయోగించుకొన జూచెదరు గాని ఈ విషయమై వినియోగించుకొనవలసినవిగూడ ద నెదరు. ఉత్పన్నములను అంగీకరించుటదే జెప్పవచ్చును. గ్రామాదులలో ఆదాయపు పన్నులను హెచ్చుజేసిన లాభముండును. దీనికి ఇంకను అనకాళము గలదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారికి కావలసినంత ఆదాయ ముండవలెను. మారకము మరల ఒక పిల్లింగునాళుగు పెన్నులకు వచ్చుట సంకేత మనిరి. వారములు కల్గించు పన్నులను వసూలు జేయవలెనని.

ఆదాయము తగ్గుట-విషాదకరము

ఇండియా ప్రభుత్వ ఋణము హెచ్చుట చాల విచారకరము. ఇది కలవరమునకు ఆకరచును.

బ్రిటిషు పాలనము ఇండియాలో సాగుచునే ఉండవలెనన్న ఇండియా పరిపాలనము నంతన ప్రతిభాకారులనుండి క్రింది వారలవరకు సవరింపవలెనని ప్రెసాక్ షియాలో న్యూస్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

లా సే ను సంధి

వరతులను గూర్చి అంగోరా సభవారు తీవ్రముగ దీర్ఘ చర్చను జేయుచున్నారు.

ఆర్థిక అనుబంధములను మరల ప్రత్యేకముగ తయారు జేసిరి. మిత్రమండలి వరతులను సవరించి, క్రింది ప్రతిపత్తులను తయారుజేసిరి. దీనికంతకును సోవియట్లు ప్రోద్బల మని తెలియుచున్నది.

ఇదివరకు అనుకూలముగ అంగోరావారు ఒప్పుకొనెదరని బ్రిటిషువారు ఉత్సాహముతో నుండిరి ఇప్పుడేది పూర్ణమైరి.

గ్రీకులు బుడీలను మార్చుకొనకుండ ఆపుజేయుటవలన గలగు ప్రతిఫలమునకు వారే ఉత్తరవాదు లగుదురని తుదకు గర్వరు మిత్రమండలి ప్రాతిపదికనకు తెలియజేసిరి.

స్కిర్నా, బాలక సేవీయధ్య ఇనుపదారులు ఆగిపోవుటచే తుదకు బట్టుల బట్టులను బ్రిటిషు ప్రైమానియలను విడుదలజేసి బంపిజేయుటకు ఆలస్యమాయెనని తెలియుచున్నది.

ఇండియాలో సర్వసేవాధికారి నున్న సర్ చార్లెస్ మెక్ లో గారు బ్రిటన్ గు గవర్నరు నియమింపబడిరి.

కెయిరో మరల బాంబుజడినది. నిమిషముయించినది

ఒక ఈజిప్షియను చనిపోయెననియు, ఒక డాయెననియు ముగ్గురు బ్రిటిషు సైనికులు తుకగావు జెప్పుచున్నారు. ద్రోహులు పారిపోయిరి.

లిబ్నా ప్రతీకలన్నియు లిబ్నా పక్షమువారందరును ఏకముగావలెనని లాయెడ్ బార్డి గార్ల సంకెతిని చాలకాగతిగ గ్రహించి అర్థము జేసికొనుచున్నారు.

జిబ్రల్టర్ ఉపన్యాసములనిచ్చిన వికపత్రికము చేమారదయిన దానికి క్రియాశూన్యముగ పంచేయవలసి యున్నదనియు ప్రెమెక్ గారు రినిరి.

బ్రిటిషు ఆవరణలోనున్న కొలొనకు బోయి పరిస్థితులను గూర్చి మాట్లాడుటకు ప్రైమియనుమంత్రి తలంచెను. కాని ఆక్రమణకు బోవుచుంచుచు గాదని బ్రిటిషు రాయబారులు తెలియజేయుటచే ప్రయాణమును మానిజేసిరి.

కోములో జర్మను రాయబారుల కార్యాలయములలో ఎవరో ముగ్గురు జర్మనులు చొరబడ ప్రయత్నించ వారిని, రాయబారిని జండులు తటస్థించెను కార్యదర్శిని పట్టుకొని, ద్రోహులు ముగ్గురును పారిపోయిరి. ఇటలీయంత్రి ఈ ముసోనీ గారు తమదివారమును రాయబారికి తెలియజేసిరి.

స్టేటుకౌన్సిల్ సమావేశము

5వ తేదీనాటి చర్య

దెల్లీ మార్చి 5:—నేటిదినము స్టేటుకౌన్సిల్ సమావేశమున తొలిసారి పెట్రోలుపై సీన్యువిధించవలయుననియు కేనియాయంద లిఖితరీతియలకు అయిదోపీఠములకు వస్తువులన్నియు నొసంగవలయుననియు రెండుతీర్మానములు చర్యకువచ్చెను. ఇందులో మొదటితీర్మానము ఫిబ్రవరి 196 తారీఖునకు రామకరణ దాస్ గారుపాదించిరి. ఆరోజు దీనిపైకొంతచర్చచరిగిన తరువాతి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టబడిన తరువాత ఆతీర్మానము మరల చర్చకు తెరలయినను సెత్తాగారియపాదన తరువాత ఇంతవరకు సావధాయకముగా పాఠకులకు తెలిసినవియుమే. ఆతీర్మానమునకు కేటిడిసము ప్రధానమంత్రి కేలు గారి సవరణ నుప పాదించిరి గాల్గుననుకు 6 ఆచారకన్న తక్కువ సీన్యువిధించకూడదు అని కేలుగారిసవరణ దీని నుండి సంగత్యము కనుక 85, 90 లక్షల రూపాయల బాక నడుమాడము కలవనియు ఇట్టి అమూల్యముగ విధానము లేకుం బడ్జెటునుందు విడువబడి యున్నది అనియు కేలుగారు స్పష్టముగా నుపన్యసించిరి.

చాడ్విక్కుగారు

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున చాడ్విక్కుగారు తీర్మానమును, సవరణను రెండింటి నెదిరించిరి.

“అనుకోనిదెలుల 1½ అకాలు ఖరీదు యెక్కిటికిని కాదు. రు. 1-2 అకాలు ఖరీదు అని నూతనలెక్కలవలన తేలు చున్నది. బర్మా నూనె కంపెనీవారు 200 లక్షల గ్యాలనుల పెట్రోలు సుభరా జేయుచున్నారు. ప్రపంచమందు అంతయు 200 లక్షల గ్యాలనుల పెట్రోలు తీయబడుచున్నది అందున ప్రపంచమున చాలకొలదిభాగము పండించుచున్న దేశము సాధారణపెట్టు కొని ప్రపంచధరణల నిర్ణయించుట అసమంజసము. ఇంతియగాక మెక్సికో, రుమేనియా దేశములందు పెట్రోలుపై సీన్యువిధించుటకు ప్రభుత్వమువారు గడంగిన కారణమున ఆదేశమునందలి కంపెనీలు దివాలా యెత్తెను. పెట్రోలుపై సీన్యువేయట యనగా, కెర్సనునూనెపై సీన్యువేసిన యట్లేయగును. కెర్సనునూనెపై విధించినదానికంటె హెచ్చును. ప్రస్తుతమిభారతదేశమునచాలభాగముకెర్సనునూనె బర్మాకంపెనీ వారు సమైత్యముచున్నారు. 1000 లక్షల గ్యాలనుల కిర్సను నూనె యను 200 లక్షల గ్యాలనుల పెట్రోలు ను భారతదేశమునకు బర్మానుండి వచ్చుచున్నది ప్రపంచమున కరవతింపుమువారు అమెర్రికు ధరలకన్న తక్కువ ధరలకే బర్మానూనె యిండియాలో అమ్ముబడుచున్నది అని బర్మానూనె కంపెనీ చేర్చునగునాటో తెలిసి ఇందునది 88 కొట్ల రూపాయలదాక భారతభూమి లాభపడదని అని తేలుచున్నది. మనము పెట్రోలుపై సీన్యువిధించినయెడల బర్మాకంపెనీవారు కెర్సనునూనె ధరలు యెక్కువచేతురు. ఆపుడు పరదేశ వ్యాపారమంతయు గుట్టలపాలు బట్టి, మన మనకొనినంతటి అదాయము హెచ్చునంద, నష్టము సంభవించును. సీన్యు హెచ్చిన, కంపెనీ వారికి లాభముమాత్రము హెచ్చును.

వీరోజుమా సెత్తాగారు

చాడ్విక్కుగారు కంపెనీవారిభాగము కెల్ల నుకట్టక కుదిరి. వారు జూసిన లెక్కలవలన నాకు సంపత్తి కలగ కందున కేలుగారి సవరణ కనుకూలముగ నుంటిని. ప్రభుత్వము వారు తీర్మానములకు సమ్మతించకున్న, చాల పొరబడిన వారలగుదురు. కంపెనీవారి పరమాణ్వే జనుల కప్పుల గుర్తించుటండిరి గా యను న ప వా ద ము న గు రి యగుదురు. ప్రభుత్వమువారి లెక్కలు తప్పుని నేను రుజువు చేయగలను. 1919-20 లో పరదేశములనుండి పెట్రోలు 1848 గ్యాలనులు మాత్రమే దిగుమతి చేయబడినది తెలిపిరి. ఆయన బయలులలో నెక్కడ జూదినన, నూర్లకొలది, కాదు, లేలకొలది కాదు, లక్షలకొలది పెట్రోలుపెట్టబడిన మనము జూదుట తటస్థించినది. అందున పెట్రోలుపై కంపెనీవారి టీన్యులపై సీన్యు తేకుండుటవలన రెండు కంపెనీవారులు విడంబడిక పెట్టెనులలో బర్మాపెట్రోలునించి, పెట్రోలుగా అమ్ముబడును. అందున యెన్నిరోజులు ప్రభుత్వమువారి హెచ్చుమునైతురు. ప్రజలకు హితము జేయవలయునని యధార్థము చక్కగ గుర్తించి, లోటులను తీసివేయవలయును. 1917 ప్రభుత్వమునుండి ప్రభుత్వమువారు దిగుమతి పెట్రోలుపై 6 అకాల ప్రకారము సీన్యువిధించి యుండిన యీ దేశము ది కొట్ల రూపాయలు అదాయము వచ్చియుండెడిది. దిక్కుల యెక్కువ నాయాత్మాగారు లాలూభాయి గారు, సవరణకు అనుకూలముగ నాదింది. అధిక సభ్యుడు

కుక్కుగారు మెక్సికో పంపెనీ దివాలాలు నూర్చియు యింకయు నితరవిషయముల సంతయు సోదాశిష్టము తీర్మానమునకే ప్రతిపూలముగ ప్రసంగించిరి.

లాలూ రామనరణదాస్

మిక్కుల లాలూ రామనరణదాస్ గారు ప్రతివాదు లందరికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండగా చాడ్విక్కుగారు తాము కంపెనీల పక్షమున వాదించలేదని తెలియజెబించిరి.

కేలుగారి సవరణ వీగిపోయెను

తరువాత ప్రభాసరు ఖేలుగారి సవరణ ఓటునకు బెట్టిగా 18 మంది ప్రతిపూలముగను, 14 మంది అనుకూలముగను సమ్మతించుచున్నారు. 40 డిగ్రీలవాదా, సర్ ఆర్థర్ ప్రాముగారు తటస్థులు కనిపించిరి.

అధ్యక్షులు సవరణ వీగిపోయినదని ప్రకటించిరి. 40 అలెగ్జాండరు మడ్డిమేనుగారు సభకు రానందున సర్ మేనేజ్ డాదాబాయిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అందున సెత్తాగారి లేచి యిట్లుడిగిరి. అయ్యో అధ్యక్షుడు రానందున సభ్యులలో నొకరధ్యక్షత వహించిరి. అతడు తన సమ్మతిని ముట్ట కధికారము లేకపోవునా?

సభాధ్యక్షమున ప్రేక్షకులు, సభ్యులు నవ్వుపాగిరి. ఆ సభ్యులమధ్య దాదాబాయిగారు యిట్లుంటి:—నేను సమ్మతి నీయదలంచుకొనలేదు.

తీర్మానముగూడ ఓడిపోయెను

సవరణ ఓడిపోయెనని తెలియజెబించిన తరువాత తీర్మానము ఓటునకు బెట్టిగాని అదియు యోడిపోయెను.

కెన్యాభారతీయసమస్య

గా. శ్రీనివాసరాజుగారు కెన్యాగూని భారతీయుల కై విరోధియులతో పాటు సమావేశముల నొసగని సమాధానము పాఠికగారి ఈదేశములోని భారతీయులకుని తృప్తి కరముగ నుండదనియు భారతీయులకు హక్కుల నొసగినను దౌర్జన్యము కావించెనని చెబించెడి విరోధియులవలన భారతీయులకు కీడు రాకుండ కాపాడవలెననియు వలసపోవు విషయమును భారతీయులపై నెట్టి నిర్బంధములు నుండదగదనియు సార్వభౌమప్రభుత్వమున కిండియా ప్రభుత్వమువారు తెలుపదగునను తీర్మాన ముకపాదించుచు, ఇంపీయల్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానము స్వలిపాన మనుభవించు సామ్రాజ్య భాగములకే వర్తింతుననియు కెన్యాలో భారతీయులకును, విరోధియులకును సమావేశమే సిద్ధింపవలెననియు, భారతీయులు సంపూర్ణ సమావేశమునకాని, సంపూర్ణ ప్రభుత్వాధికారముగాని యభిలషింపక సగమునకు తక్కువగా కాననభ్యులలో భారతీయుల సేర్పరుపగోరి రనియు, ఇందన్యామమేయియు లేదనియు, దీనికే అచ్చటి విరోధియులు పెద్ద అందోళనము గావించుచుండిరనియు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భారతీయులకు సమావేశావ్యయాల నొసగదగదను దురభిప్రాయమే కెన్యాభాగదా ప్రబలుచున్నదనియు, భారతీయులకు సమావేశావ్యయాల నొసగినవో దౌర్జన్యము గావించునని విరోధియులు చెప్పెడిమాటలు నిశ్చయములైనవేయనియు, భారతీయులు విషయము, నాయకత్వముకూడ ప్రారంభము, ఎట్టి కోవకారణమున్నను గమించుట, మొదలగు గుణములు కలిగి ప్రపంచమున దొక్కభారతీయులే నిజమగు క్రైస్తవులని యొక యమెరికను శ్రీ ఖ్రీశ్చనకు పాత్రులైరియు, వలస పోవు విషయమున భారతీయులకు గల సమైక్యములను కెన్యాలో తొలగింపనివో మిగిలిన రాజ్యములలో కూడ భారతీయుల హక్కులకు భంగము కలుపననియు, చర్చిలుగారు తలచినటులు కెన్యాశ్రేయకర్తలు కాలనీ కాదనియు, భారతీయులకు సమావేశావ్యయాల నొసగినటులు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు నొక్కి చెప్పవలెననియు, అట్లు చేయునో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు భారతీయులలో గల మిత్రులసంఖ్య తగ్గి ట్రిటును దేశముయొక్క నైతికబలము క్షీణించుననియు పలికిరి.

సామల్ దాస్ గారు కెన్యాలోని విరోధియుల చెడరింపులకు భయపడదగదనియు, భారతీయులు కెన్యా, యుగాదా, తంగనికా పూర్తి శ్రేయకర్తలు సస్యముకా కూడదనియు భాతి తీసుల యుద్దేశమున, అధికారాధికార సభ్యు లందరును నీ విషయమున ప్రభుత్వమునకు సాయము చేయవలెననియు పలికిరి

ఆన్సామల్ ఇట్టిగారు కెన్యాకు రాజువార మంపదగు ననియు శాశ్రీగాని పంపిచో వారు శ్రేయకర్తలకు నచ్చబెట్ట సమాధానము కుదుర్చుకరనియు పలికిరి

సర్ ఆర్థర్ ప్రాముగారు తీర్మాన మంతయు తంతికార్త గానంపవలెనా లేక మొదటి భాగమేనా యని యభ్యుతలనడిగిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మాన మంతయు తంతిద్వారా ముసబతుని పలికిరి.

సెత్తాగారు భారతీయులకు వారికి రావలసిన హక్కులనే యొసగనివో సామ్రాజ్యమున సమావేశము కలదనుట యెల్ల భ్రమయని పలికిరి.

సర్ ఆర్థర్ ప్రాముగారు అదభ్యులనుకొట్టి కెన్యాకు సస్యకాలినిగ నొసర్చిన భారతీయులకు భంగంతుడే దిక్కుగు గాకయనుచు తీర్మానము నామోదించిరి. గా. శర్మగారు భారతీయుల లెంతమాత్రమును తక్కువకాని చెప్పునట్లు ప్రభువుగా రొసగిన వాగ్దానమును సీరపరమచు నీవిషయమున సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకును కలసిపోయి ప్రభుత్వమునకును సాయపారము జూగుమందుటచే నిందుగూర్చి చర్చ గావించవలసలేదనియు, శ్రేయకర్తల దౌర్జన్యపుదేవరంపులగూర్చి యంతగ భయపడవలసరము లేదనియు బ్రిటిషు వారు నిరాయు ఖలగు భారతీయులను బాధింపదనియు, కాన్సిట్ట్యుషనుకు సంబంధించిన విషయములలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెన్నడును భయపడి లొంగిపోరనియు, వలసపోవు విషయమున నీపే.భము లుండదగదనియు, కెన్యాలోని బ్రిటిషువారు భారతీయులకు తమ సస్యముల నెక్కడ నూడలొగియో యని భయపడుట సహజమే యనియు, కాని యిట్టిపని యెన్నడును జరుగదనియు, భారతీయులు ప్రభుత్వము వలెమగ్గును బ్రయత్నించుటలేదనియు, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు కెన్యాలోని శ్రేయకర్తల రాజువారము నా హ్వనించి విచారిం చు యెన్నసంత తమకు తెలియరనియు, అట్టిసంత నిజమగునో భారతీయులకుకూడ రాజువార మంపునకాక కుంసగుబతునియు ఇంగ్లడులో నీచర్చజరుగుటకు భయము అచ్చటిరాజకీయవేత్తలు స్థితిగతులు స్పష్టమును తెలియకవనియు, కలొనియలో అగ్నీవారు న్యామిభము వీడెనని తమకు నమ్మకము కలదనియు పలికిరి.

శాశ్రీ గారు తూర్పు ఆఫ్రికా కా కాంగ్రెసు కార్యకర్తల వద్ద నుండి వచ్చిన తంతికార్త ను చదివి కెన్యాకవర్షుల విద్య, అస్తిని నూర్చి కొన్ని నియమముల చేప్పించి వలసవచ్చు భారతీయులసంఖ్య తగ్గింపజూచుచుండుటచే మెరుకే చర్యకైకొనట యవసరమని పలికిరి అంతటతీర్మానమంగీకరింపబడెను. అనంతరము వివాహితశ్రీల ఆస్తికట్టపు అమెండ్మెంటు బిల్లు అంగీకరింపబడెను సమావేశము మరునాటికి నిలిపివేయబడెను.

వ్యాయామవార్తలు

నార్తర్న్ ఇండియా క్వార్టర్లలో క్రీకెట్ పరిచేయలు

లాహోరులో జరుగుచున్న క్రీకెట్టు పండుమలలో విరోధి పీఠము హిందువుల నోడించిరి. విరోధియులకు భారతీయుల కన్న రెండున్నెండులలో కలిపి 800 రప్పెక్కువ వచ్చెను. ఇశ్వరు మహమ్మదీయులతో వైస లాగుదునన్నారు. ఫలితము ముందు ప్రకటింపబడును.

సీనులు అత్యద్భుతము! సంగీతము వివరిగద!!

మైసూరు ఏ.వి.వరదాచారి రత్న వల్లి తియేట్రికల్ కంపెనీ అను శారదాతియేటరు లిమిటెడ్ వారు సాల్సుకొట్టార్చుకు ఎవరనున్న రాయల్ తియేటరులో

సర్ పి. రాజగోపాలాచారియార్ అవేగర్ యజమాన్యముక్రింద

7-8-28 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు

సీతా పూర్ణణ

40 ఎమ్. సి. టి. ముత్తయ్య కెట్టిగారి యజమాన్యముక్రింద

10-8-23 వ తేదీ కనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు

శాకుంతల

డినాస్ బహదూర్ గోవిందదాసు చతుర్థ్యజలముగారి యజమాన్యముక్రింద

11-8-28 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్ర 5-30 నిమిషము. అవ

నిరూపమ నాటకములను ప్రదర్శింతురు. ప్రవేశకట్టుము:—పూ 4, 3, 2, 1-8, 1, 0-3-0 0-6 ముఖ్యగవనింపు:—ఆభాగము కలగకపోయెటకై మరుగానే టికెట్లను కొనియుండుట మంచిది. బి. ఎన్. మూర్తిదాస్, మేనేజింగు ఏజెంట్

మదరాసు శాసనసభ

బడ్జెటు చర్చ

ఆర్థిక సభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

శనివారము సాయంత్రము శాసనసభయందు శ్రీ భాస్కర టాడూరిగారు కొనసగి ఉపన్యాసమునందలి ముఖ్యము లీ కింద ప్రకటించుచున్నారు:-

కడవిసంకల్పము ఆధికముగ వచ్చిన 370 లక్షల ఆదాయము ఉన్నతోద్వేగములతోనున్న గాన వ్యయపరమైనది. అది ఎ. రామలింగంబెట్టిగారు చెప్పినారు. ఇది ఆర్థిక సంవత్సరము కలిసి 147 లక్షల మార్గమున బీమి వ్యయమును 370 లక్షల వారికి వ్యయము చేసినందున దెబ్బ అవుతున్నది. ఇంక భవిష్యత్తును అధికముగ సామ్యమును మునుపటి నకరించుచున్నారని చెప్పిరి. రాష్ట్రపు ఖర్చులలో నూటికి 8 వ వంతు భవనములగునా వ్యయమును చేసినది సభ్యులు తెలిసికొనవలెను.

ప్రజాశాస్త్ర శాఖలను వివరించిన వివరములకు ముగింపును సమముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చియున్నారు. ఖర్చులను క్లియరుచేయుచు ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాట్లను కృత్రిమముగ లేని కొందరు ఆక్షేపించినారు.

వంగ రాష్ట్రము - మద్రాసు

ఇతర రాష్ట్రములందు వ్యయనిష్ఠాసంఘము లేవు. ఇది వలననే, వాటిని సలహా ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రవేశపెట్టిన పరిధిలో తెలుసుకొని తెలుసుకొనవలెనని శాసనసభ్యులలో మహా శయ్యగాను కోరిరి. వంగ రాష్ట్రపు వ్యయనిష్ఠాసంఘమువారి సలహాను పరిశీలించెదము. వారు కొన్ని పన్నులను అధికము చేసి ఆదాయమును వృద్ధిచేయువలయునని సలహా ఇచ్చినారు. మొదటి పన్నులలో 3 వ వంతును ఛార్జీలకు 20 లక్షలు, కాపి యింగు ఫీజులకు 2 లక్షలు, రైల్వేరికార్డులకు 4 లక్షలు, నదులపై పన్నులకు 2 లక్షలు, విద్యార్థుల ఇతరులకు 2 లక్షలు మొత్తము దాదాపు 82 లక్షలు అధికము ఆదాయము కలుగజేయువలయునని వ్యయనిష్ఠాసంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ రాష్ట్రమునందు దింతమును పేరిజన్మమును ఛార్జీలు అధికము చేయుచుండిరి. కాపియింగ్ ఫీజు అధికము చేయుచుండిరి. ఈ రెండింటి కు 11 1/2 లక్షలు ఆదాయము అధికముగ వచ్చుచున్నది. రైల్వేరికార్డులకు ఈ రాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి మొత్తము ఖర్చు చేయుటలేదు. ఈ రాష్ట్రమునందు విశేషముగ నదులు లేనందున వంగ రాష్ట్రము నందులే నదులపై ఆదాయము మనకు కలుగదు. వంగ రాష్ట్రము నందలి పాఠశాలలను స్థానిక సంఘముల కిచ్చి జేయవలయునని వ్యయనిష్ఠాసంఘమువారు సలహా ఇచ్చినారు. ఈ రాష్ట్రమునందుకూడ అట్లు చేసిన విద్యార్థుల ఖర్చులను చాల భాగము తగ్గున గాని ఈ రాష్ట్రమునందలి స్థానిక సంఘములకు తమ ఖర్చులకే సమము లేనపుడు పాఠశాలలను కళాశాలలను అవి ఎట్లు నిర్వహించగలరే ఊహించవలయున్నాము.

మధ్య పరగణాలు - మద్రాసు

అప్పులతోనే లాభకరములగు పనులను ప్రారంభించవలయునని మధ్యపరగణాల వ్యయనిష్ఠాసంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి. కోటిరూపాయల అప్పు చేసి రెండు సంవత్సరములలో వ్యయమునకు మూడు సంవత్సరముల వరకు సంవత్సరమునకు 20 లక్షల చొప్పున అధికముగ ఆదాయము ఏర్పడుననియు, వింకింగుపండు ఛార్జీలు సంవత్సరమునకు 8 లక్షలకున్న అధికము కాదనియు, అప్పులతోగ ఇతరులను కాలవలమితి సమీపమున నప్పుటికి రాష్ట్రము ఆదాయములనుండియే కొంతభాగము ఇచ్చి అప్పులను తీర్చవచ్చుననియు, ఈ ఏర్పాట్లవల్ల సంవత్సరమునకు 20 లక్షల ఆదాయము ఏర్పడునని మధ్యపరగణాల వ్యయనిష్ఠాసంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సూత్రమును ఆంగీకరించి మన రాష్ట్రమునందు కూడ ఈ ఏర్పాట్లనే ఆచరించిన లాభకరమునగునని మధ్యపరగణాల కన్న 2 1/2 లక్షల అధికముగ ఆదాయము మనకు వచ్చుచున్నది. మనకు 2 1/2 లక్షల అప్పు చేసిన సంవత్సరమునకు 20 లక్షల అధికముగ ఆదాయము మేల్పడగలదు.

వ్యయ నిర్ణయము

ఈ రాష్ట్రమునందు ఖర్చులను తగ్గించు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆచరించుచున్న విధానమును వివరించెదము. ఇప్పటికి 45 లక్షలు తరముల పొందు ఉద్వేగములను కడవికిని ప్రావిదింగు అలక్ష్యములలో 10 లక్షలు పాదాభ్యుపలలో 13 లక్షలు ఖర్చుకొనితిమి. అప్పు ఖర్చులలో 2 లక్షలు తగ్గించితిమి. దైరక్ష్యము అనె అధికము నిష్టము వారి

సలహాను ఆచరించుచు దుండుటవల్ల 50 లక్షల ఖర్చులు తగ్గినది. ప్రభుత్వసంఘమును తీసివేయుచు మరయుక 60 లక్షల ఖర్చు తగ్గినది. ఇది కాక నామిత్రులు తమ కాబలమును 9 లక్షలు ఖర్చులను తగ్గించి యున్నారు. ఈ లెక్కలు సేను తయారుచేసినది గావు. ఆర్థిక సంఘము నందలి సారవస్థుల సలహాల ననుసరించి ఈ లెక్కలు తయారుచేయుచున్నది.

స్థానిక సంఘములకు గ్రాంటులు

స్థానిక సంఘముల కిచ్చుటలను గ్రాంటు విషయమై పలు పున విమర్శనలకు గావించియున్నారు. ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యుడు తల్లివంటిమనిషి యనియు స్థానిక సంఘములు బిడ్డలనియు మృతిగారు చెప్పినారు. ఆర్థిక సభ్యునికి స్థానిక సంఘములే కాక ఇతరుల పలువురు తమూలున్నారు. వీరిందరను స్పష్టపరచువలసియున్నది. విద్యార్థులకు మంత్రి తనకు కావలసిన ఖర్చుల విషయమై ఎంతకాలము వాడించెనో మీరు చూచియున్నారు. కావున కడవి నూసికొని ఎవరు కోరినంత వారి కిచ్చుచుండిన కడకు అప్పులు ఆధికమగుట నిజము. కావున ఎవరి కెంతభాగము ఇచ్చువలయునో నిర్ణయించవలసియున్నది. ఈ విషయమై సభ్యులలో ఆధికముగ భేదాభిప్రాయములు లేవందులకు సంతసింపచున్నాము.

అనధికార సభ్యుల సలహాలు

ఆశీర్వాద లాభకరములగు సలహాలు ఇచ్చియున్నారు ఈ సభ్యులందరు తిరుగ ఎన్నుకొనబడు రెనియు, ఎన్నికల ఖర్చులు అధికముగ తగ్గించవలయు అప్పాకావు బహదరుగారు చెప్పియున్నారు. మండిత్య శయ్యచేసి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మంచిలాభము చూపినవారికి చెల్లి పరలిన మొత్తమును వారే తగ్గించవలసి రింకూటరుగారు చెప్పినారు. మనము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపవలసిన మొత్తము ఈ విధమున తగ్గువరకు కావున రింకూట సర్కరలేదని సేను అభిప్రాయపడుచున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బడ్జెటు కలిపిన రాష్ట్రము కచ్చుల విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరను శ్రీ బేసిలు బాకలుగారు గావించిన వాగా నమును సేను నమ్ముచున్నాను. ఈ సంవత్సరము ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యుడు తలచియున్నట్టి అనంతరములు కలుగకుండిన 1924 ఏప్రిల్ నెలనుండి మనము చెల్లింపవలసిన మొత్తము తగ్గువల రని వారు నమ్ముచున్నది.

కావున నిరాశ చెందకక్కరలేదు. కాని కొంతకాలము ఓర్పుకోయుండవలసి యున్నది. రాబోవు సంవత్సరము లోటు యుండవలయు అభివృద్ధి సూచకముగ నుండుననియు, స్థానిక సంఘములకు ఇంకను ఎక్కువ గ్రాంటు ఇచ్చుటకు వీలుండుననియు, విద్య, మెడికల్, రీలేవు, అగ్గిగ్యాభివృద్ధికి ప్రయత్నములు గావించుటకు ఆనకాశముండుననియు నమ్ముచున్నాను. రాబోవు సంవత్సరములోను ఉద్వేగకాలముగ మితికూడ అంత మొందును. ఆదాయము ఖర్చు కలిపి బడ్జెటును సేను రాబోవు సంవత్సరమునందు తయారు చేయగలిగితి సేని ఈ సంవత్సరము నా ఉద్వేగము దండుక కాదని సంతోష పడెదను.

ముగింపు

బడ్జెటుకు వివరించుచు పలువురు సభ్యులు నన్ను ప్రశ్నించుచు మాట్లాడి యున్నారు. ఎట్టి దాపరికము లేక ఉన్నది ఉన్నట్లు రాష్ట్రము ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధించిన వివరముల నన్నిటిని మీకు తెలిపితి. ప్రిన్సిపాలు కన్నా స్వామిగారు మాత్రమే ఆర్థిక శాఖవారిని తీరముగ ఖండించుచు మాట్లాడిరి. రాబోవు ఖర్చులను సమముగ తెలుపవలయునని వారు చెప్పిరి. సాధ్యమై సంవత్సరము మేమిట్లు చేయుచున్నాము గాని మలబారు విప్లవము ఏర్పడి పిత్తూరుకుండి సంఘటనలు సంభవించునని మేము చెప్పజాలము. ఈ రాష్ట్రమునందే కాదు ఇండియా ప్రభుత్వమునందే నను ఇతర రాష్ట్రముల లం దై న సు ఎ చ్చు ట మా వి నను సరే బడ్జెటునందు నూ చించిన అంకెలకు వ్యతిరేకమగు ఫలితము వేటుపడుట సమాజమగుచున్నది. మేము రాబోవు విషయములను తెలుపగలిగినట్టి ప్రజాపంతులము గాము సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టినది మొదలు పరిస్థితులన్నియు మారినవని సభ్యులు తెలిసికొనవలెను. ఆర్థిక శాఖ వారి బాధ్యతలు అధికమైనవి. లెక్క పద్ధతులన్నియు మారినవి. పనులన్నియు అధికమైనవి లెక్కలను స్పష్టముగ నుండవలయుననియు, కచ్చులు కలుగజేయు ప్రయత్నములు విరమించుకొనుచు రూపాయలకు రూపాయలాభము కలుగవలయునని ఊహించుకొనుచు మేము పరిశ్రమించుచున్నాము. మా సర్వకల్పములను పలువురు సభ్యులు ప్రశంసించియున్నారు. అందు ముఖ్యముగ ఆర్థిక సంఘమువారి మాటలకు అధికమగు విలువ కలదు. ఈ ప్రశంసలకు సేను పాత్రుడుగాను. ప్రైవేటు శాఖయందలి కార్యకర్తలు, సహాయ కార్యకర్తలు విడితరులు పాత్రులు. వీరు రెయింబరులు పనిచేసి నాకెంతో సహాయము సేసిరి.

ఎరవాడ చెరసాల

రాజకీయ వైదీలస్థితి

శ్రీయుక్త రామారావు ధాకలే (ధార్యూరు) గారు యీ నెల 1 వ తేదీన ఎరవాడ చెరసాలనుండి వదలబడిరి. వీరి కాంగ్రెసును ఉత్సాహమునకు ఉత్తేజపడలేదు. ఆనాడు సాయంత్రము రామారావుగారు మండలమున ప్రచారమును బయలుదేరిరి. ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న అకాలిలుకు మూల్లీ సత్యగ్రహీతలును పొందిన కష్టములను వీరు వ్యయముగా చూచిరి. మూల్లీ వారిని మిక్కిలి బాధించిరి. 16 ఏడ్ల బాలురు కూడ 25 పానులకు విసరవలెననిరి. వారినాడువడగు భాష్కరపే గారు గ్రహణిలన బాధపడుచున్నను చేతులకు బడిలుచేసి నిలుకట్టెరి. నూపర్నెంటు మేజరు తోనుగారు కలిసుండుకొని మూల్లీ వారి విషయమున నతడు చాల క్రూరముగ చూచెను. రాజకీయ వైదీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లేనియునులేవు. నిరుడు ప్రతిరోజున ఉదయము ఒక 100 నేపుల సాయంత్రము ఆరగంట నేపును అవతరణా తిరుగుటకు రాజకీయ వైదీల కనుమతి నొసగిరి. అప్పుడప్పుడు వారిని డోంగలతో మాటలాడుకొను చుండుటయు గలదు. 1923 జనవరి మొదలు యీ సదుపాయములను తొలగించిరి. కొందరు యితర రాజకీయ వైదీలలో మాటలాడిరి అందులకు వారిని 14 గంటలు కొట్టలో పెట్టి తాళము చేసిని రామారావుగారు తెలిపిరి. (స్వకీయ విలేఖరి)

ఉత్తర అనంతపుర

మండల కాంగ్రెసు సంఘము

గుత్తిలో 10 వ తేదీన సమావేశము జరుగును

క్రొత్తగా నేర్పడిన ఉత్తర అనంతపుర మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ యీ నెల 10 వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గుత్తిలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరుగును. ఆసభలో అనుగుణముగ మండలవిధాన మేర్పరుపబడును. గయావిధానమును కొనసాగించు మార్గమును గూర్చి చర్చించబడును. సంఘసభ్యులను యితర ప్రముఖులకు రాగోచెదమని కాంగ్రెస్ ప్రియకా కొట్లో శ్రీనివాసాచార్యులుగారు తెలిపిరి. (కంతివార్త)

డాక్టరు

వరదరాజులు నాయుడుగారు

చికిత్సనిమిత్తము ఆల్బాయికి వెళ్లుట

ఉబ్బసమువ్యాధికి చికిత్స నిమిత్తము నాయుడుగారు నటుటుంబముగ నేలనునుండి బయలుదేరి మలబారులో నున్న ఆల్బాయికి వెళ్లిరి.

ప్రకటన

2-3-1923 తేదీన కొద్దులో దావాలు దాఖలుచేయుటకు సేను గుంటుపల్లినుండి బెజవాడకు వచ్చినవరకు బెజవాడపల్లిలో నాతాలూకు యాదికున నడవారించిన దస్తావేజులు పోయినవి గనుక అవి ఎరికై నా దొరికినయెడల నాకు గుంటుపల్లి గ్రామముకు చెచ్చియిచ్చిగాని కొంతకాలము యిలాకా సదరు గుంటుపల్లికి నాచేరటికి పోవులో తప్పినయెడలగాని, వారికి రు 50-0-0 యాభియరూపాయలు బహుమతిగా యియ్యబడునని యందు మూలముగా తెలియపర్చడమందుది.

దస్తావేజుల వివరం

1. 1917 సం॥ నుం మే నెలలో గొట్టుముక్కల చౌదరయ్య అనే నాపేర కొంటిమితిం లక్ష్మీనారాయణ (నాసియచ్చి) నటుంటి ఏమీ వనూళ్లు లేనటుంటి అసలు రు 1000-0-0 లు మొత్తం లక్ష్మీనారాయణ తాత బ్రహ్మదస్తావేజు.

2. 1920 సం॥ నుం జూలై నెలలో డిల్లీ వారిపేర చెల్లెల వీరమ్మ యీ బద్దెత్త యీ 20 సింహ్యం (నాయించి) యిచ్చినట్లు కంటిన్ని ప్రాసోటు 199-0-0 లు చెడినట్లు అసలు మొత్తం లక్షలకుంటి యీ నోటుమీయ రు 60-0-0 లు మాత్రం వనూలు వ్రాయబడి యున్నది.

గొట్టుముక్కల చౌదరయ్య,

గుంటుపల్లి, కొండపల్లిపాడు, కృష్ణాజిల్లా,

2-3-1923 సం॥

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి నుండి)

కాకినాడ, మార్చి 2:—నేటి సాయంత్రము 3 గంటల నుండి 5 గంటలవరకు కాకినాడ శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘము వారు నడచు సంఘకార్యాలయమున శ్రీమతి పులుగుర్ర లక్ష్మీ నరసమంబగారి యధ్యక్షతనకింద సభగావించిరి. నీదిగువ తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. గంగాభాగీరథి సమానురాలగు దుర్బాసి ముబ్బమ్మ గారు (శిశువజనస్థానమునుండి యీ నెల 7 వ తేదీన విడుదలయై 8-3-23 తేదీ గురువారము సాయంత్రము ముమారు 8-30 గంటలకు కాకినాడ రైల్వేస్టేషను వద్దకు వచ్చెను. కావున వారిని శ్రీలంకలకు సందర్శించి వారిని ఈరేంపులున్న వయతో మైదా వెంకటచలపతి పురమందిరమునకు గొనివచ్చి స్వాగతము నిమిత్తము గావించుటకు మహాసభలో నీసంఘము తరపున ఆమెకు స్వాగతపత్రము నొసంగుటకు యీసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. గెల్ల సం|| ముబ్బమ్మగారికి సన్నిహితపు స్వాగత పత్రమును తయారుచేయుటకు శ్రీమతి పులుగుర్ర లక్ష్మీనరస మంబ, భానరాజు చిలకమృతి, మాడభూషి మాడమ్మగార్లను కోరడమైనది.

3 స్వాగతపత్రమును శ్రీమతి పులుగుర్ర లక్ష్మీనరసమంబగారు (సంఘాధ్యక్షురాలు) చదువుటకును, శ్రీమతి బాలాంత రపు శేషమ్మగారు స్వాగతసందర్భమున నుపన్యసించుటకును యీసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. ఈసంఘము తరపున గెల్ల సం|| దుర్బాసి ముబ్బమ్మ గారికి పారితోషికముగ నొక రుద్రాక్షమాలను భక్తిపూర్వకముగా సమర్పించుటకు యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. రాష్ట్రీయసంఘసభ్యురాలైన శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు (గుంటూరు) స్వాగతసభకు నధ్యక్షురాలుగా నుండుటకు కోరిండుచున్నారు.

6 ఈఫాల్గుణ 3 సోమవారము మొదలుకొని మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి 4 గంటలవరకు ప్రతిదినము శ్రీలకు హిందీభాష యీసంఘకార్యాలయమున నేర్పబడుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

గుడివాడ

హిందీ ప్రచారము

28-2-23 తేదీ బుధవారము పుడయమున శ్రీయుత భాయీ కోత్వాల్ బి. ఏ. గారు బందరునుండి యిచ్చటి హిందీ ప్రచారమున పరికించుటకు దయచేసిరి. వారిరాల ఆ క్రిందటి దినమే పట్టణపుండు బ్రకటిక మగుటచే నుమారు నూరు మంది పౌరులు రైల్వేస్టేషనువద్ద వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. పోలీసువారు ప్రేక్షకుల యుత్సాహమున తగ్గించుటకయి స్టేషనువద్ద కొంతసేని గల్పించుకొనిరి గాని, పురజనులు దమ కాంతమును వీడక స్వాగత యుత్సవములో పాల్గొనిరి. పిమ్మట శ్రీ భాయీగారు, శ్రీ రాంభాగీసేగారు పుష్పమాలాలంబుతులై బ్యాండు వాద్యములతో బసకు గొంపోబడిరి. సాయంత్రము ౫౦ 4 లకు సాంఘికసభ సమావేశమయ్యెను. నుమారు మూడువందల మంది పురజనులును, తూర్పు కృష్ణాజిల్లాలోని హిందీ ప్రచారకులును, విద్యార్థులును, హిందీభాషాభివృద్ధిని సుమారు ఏబదిమంది సభకు హాజరయి తమ యధికొత్సాహమును ప్రకటించిరి. హిందీ ప్రార్థనాసంతరము, వంగల నరసింహంగారు పౌరుల పక్షమున శ్రీ భాయీగారికి స్వాగతపత్ర మర్పించిరి. శ్రీ భాయీగారు స్వాగతమునకు నుచితరీతిని బ్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ఆంధ్ర హిందీభాషలకు సన్నిహితసంబంధ ముండుటచే, ఆంధ్రులు హిందీ నభ్యసించ కడు నులభమనియు, ఆంధ్రులు తమకష్ట విషయములలో వలె, హిందీభాషా భ్యాసమందు సహితము నుండింప తై చెనరని విశ్వసించుచున్నా మనియు, ఆంధ్రులు యీవత్సర మాహాసభముచేసిన తెలియ మహాజన సభ హిందీ భాషలోజరిపినదే దమ వ్యక్తిగౌరవమును కౌపాడుకొన గలరనియు నుడివరి. తరుఫు ఇచ్చటి నుండి గుడివాడ ప్రచారకులకు శ్రీ శివప్ప శాస్త్రిగారితే హిందీలో వ్రాయబడిన

(భద్రబోధ) అను కీర్తన ప్రాశస్త్యముగ గానము చేయుచున్నది. ఆసంతరము శ్రీయుత రాంభాగీసేగారు, హిందీప్రచార మింకను ఒహుళవ్యాప్తి గాంచవలెని హెచ్చరించుచు, నుపన్యసించిరి. ఆసంతరము శ్రీ నూడూరు రామచంద్రరావుగారు ఉపన్యాస కులకు భగ్యవాదముల సర్పించుచు యిచ్చటి ప్రచారకులకు శ్రీ శివప్ప శాస్త్రిగారిని యీ సంతకర్తృత్వ కాంగ్రెసు సభ్యులము యిచ్చటనే నుంచవలసినదిగా పౌరుల తోపున శ్రీ రాంభాగీసే గారిని కోరగా వారందుల కంగీకరించిరి. సభాసంతరమున కొం దమ హిందీ విద్యార్థులు, 'దర్శనాను', చంద్రగుప్త నాటకము లలోని కొన్ని దృశ్యములను బ్రదర్శించి సభ్యుల వ్యాసభాముల నాకర్షించిరి. (హిందీ విద్యార్థి)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ బడ్జెటు

మార్చి 3:—నూ పురపాలకసంఘమువారు గడచిన నెల 16 వ తేదీ మొదలు 1922-23 సంవత్సరపు ఆర్థికసీతినీ గురించిన చర్చయందును 1923-24 సంవత్సరపు బడ్జెటు చర్చయందును నిమగ్నులైయున్నారు. రాబోవు సంవత్సరపు బడ్జెటునకు స్వాగతాధిపతి ప్రారంభ విద్యకు దగు ఏర్పాటులు చేసిరి. ఇప్పటి వరకు ఈసంఘమువారు సంవత్సరమునకు నుమారు 6,000 రూ పాయలు ప్రారంభవిద్యకై వ్యయపరచుచుండిరి. ముందు సంవత్సరము నిర్వహించి విద్యనిచ్చుటకై క్రొత్తగా 14,000 రూ పాయల లభికర్యయ మగునని అంచనా చేయబడినది. ఈ అధిక వ్యయములో సగముపాలు మృదాను గవర్న మెంటువారు భరింతురు. అందుచేత మ్యూనిసిపాలిటీవారు క్రొత్తగా 7 శేల రూపాయలు మాత్రమే అధికముగా ఖర్చుచేయవలసి యున్నది ఈమార్పుకప్పు మ్యూనిసిపలు వ్యయములో అధికమైన మార్పు లేమియు లేవు. అధికములో ఉద్యోగులకై వ్యయమగుచున్న మొత్తమును తగ్గించుటకు వీలున్నదనియు, అట్లు సంవత్సరము నకు 2000 రూపాయలవరకు వ్యయమును తగ్గింపవచ్చుననియు కొందరుసభ్యులు తీర్మానములను ప్రకటించిరి. ప్రస్తుతము అధి సులూ కార్యదర్శికిని, అసిస్టెంటు మేనేజరుకును, అసిస్టెంటు అకౌంటెంటుకును పనిలేదని వీరివాదము. ఇంకను పూర్వమున్న అప్పుడు ఉపాధ్యక్షుడుగాని హెల్పు అధీనముగాని లేదు గనుక కార్యదర్శియొక్క అసరముండెడిది. ఈవిషయమై సభలో దీర్ఘచర్చ జరిగింది. చివరకు ఉద్యోగులను తగ్గించవలయునన్న తీర్మానము వీగిపోయెను. మ్యూనిసిపలు హైస్కూలు నుంచుటకు గురించిగూడ దీర్ఘచర్చ జరిగెను. హైస్కూలు నిమిత్తమే గడచిన సంవత్సరము 31 వేలరూపాయలు వ్యయ మయ్యెను. ఈపట్టణములో యితర హైస్కూలు స్పృశి; గనుకను, మ్యూనిసిపాలిటీకి నవ్యమురచుచున్నది గనుకను హైస్కూలును పోషించు టనవసరమని కొందరు సభ్యులు వాదించిరి. రాబోవు సంవత్సరములో విశేషముగా నవ్యము తగులకుండ హైస్కూలును సాగించెదమని అధ్యక్షులు వాదానముచేసిన పిమ్మట స్కూలును యథాప్రకార ముంచుటకే తీర్మానింపబడినది. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుల జీతములు హెచ్చుచేయుటకు వీలులేదని తీర్మానింపబడినది. క్రొత్తగా కొన్నిప్రాథమిక పాఠశాలల నేర్పాటుల తయారుకల్ల నెలకు 15 రూపాయల వేతనము మీద 20 ఉపాధ్యాయులకు, నెలకు 12 రూపాయలవేతనము మీద 23 ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు తీర్మానింపబడినది. నెలకు 12 రూపాయలకు తోపుగా జీతములుమీద పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయుల జీతము లన్నియు 12 రూపాయలకు హెచ్చింప బడినవి.

గతసంవత్సరము నుండియు పురపాలక సంఘము వారిక పతనమందిరమును నెలకొల్పిరి. దానికై సంవత్సరమునకు రూ 550 లు ఖర్చుగుచుండెను. రాబోవుసంవత్సరము ఈ పతన మందిరము నావీవేయవలయునని తీర్మానించినది. ఈవిషయములో పురపాలకసంఘమువారిక గొప్పలోటు జేసెనని చెప్పకతప్పదు. మ్యూనిసిపల్ పతనమందిరమునకు అనుదినము నుమారు 80 మంది పాఠకులు వచ్చుచుండిరి. ఈపతనమందిరము ఈ పురవాసులకు చాల యుపయోగకరముగా నుండెడిది. దీని నావీవేయవలయునని నిర్ణయించుట గొప్ప పొరబాటు. త్వరలో పురపాలక సంఘము వారి నీవిషయమై తిగి చర్చించి ఈపతనమందిరము తిగి నెలకొల్పుటకై తీర్మానించిన వాగుండును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 6-వ తేదీ మంగళవారము

(1) భాగ్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(2) వర్ష భాగ్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various goods and their prices.

తడవ డి|| మునసపు కోర్టులో

స్ట్రాల్ కాజ్ నెం 744 ను

V. S.

వాది:—మీకు గురుమాస్తి చెట్టి. ప్రతివాది:—గోర్ల చెన్నుగారు. ఈ నెంబరులో ఈ ప్రతివాది వైనవాది రు 27-0-0 లకు, వాడికి ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రోసోటుబాకీవిషయమై వ్యాజ్యమును తెచ్చియున్నాడు. నడవ వ్యాజ్యము 22-8-1923 తేదీకి విచారణ వాయిదాకున్నది. ప్రతివాది నడవకోరి కోర్టులో హాజరుకానియడల ప్రతివాది పరోక్షమున దీనికొబడును. జె. పిచ్చయ్య, వాదియొక్క ప్రియమైన, కలెక్టరు.

ఆంధ్ర మామిడి

మామిడి పూత చెనుటకు గారణము లేమి?

మామిడితోటలు వారికి జెల్లు పూయగా? లేదా? అని యొక విచారము. పూచిన పూత నిలువబడునా? లేదా? అని యొక విచారము. నిలువబడిన కాలపు, ఎండకు గాలికి జెడకుడ నుండునా? అని మఱియొక విచారము. ఎరుకలు, పంటలు, దొంగలు, కోతులు, మొదలగు బాధలు తప్పిపోయినవి. కాని పూచినపూత మాడిపోవుటకు గల కారణములు మాత్రము దురుహృదయగ నుండెను.

ప్రజలు సాధారణముగా బూత చెడిపోవుటకు గారణము లేననుచున్నారే, ఆ లేననుచు మధ్యాహ్నము జల్లు ననియు నందువలన జెల్లుపూత చెడుచుండు ననియు వాడుకగా జెప్పుచుండును. ఇందలి సత్యమును నేను నిర్ణయింపఁజాలనుగాని యీ సిద్ధాంతమునకు సంక్షేపములు కలదును. నేను వాద్యమునకు దొక తోటను చెందితిని. కాని యది వాద్యమునకు గాలేదు. పిమ్మట కొంచెము పెద్దతోటవేసితిని. అది నిరుడే కొంచెము కానిది. కాని నే నూరలేను. ఈ గంధర్వము జల్లు పూచుట కాలి భింతులకు బూర్వము నెల దినములనుండి ప్రతిదినము వానికడకు బోవును. మొదట, మొదట్లో నుండు కల్లుపు, చెర, చెట్లవెనుండు పురుగులగుఱు మొదలగునవి బాగుచేయుచును, ప్రతిదినము ప్రతివృక్షమును బాగుగఁ బరిశీలించుచు గొన్ని విషయములఁ గనుగొంటిని. వాకుఁ గలిగిన యవధివలన వ్యవసాయకాశ్రుజ్ఞులకుఁ బ్రజలకు నేమైనఁ బ్రయోజనకరములుగ నుండునో మా మాయకొందురని ప్రకటించుచున్నాను.

పూత

మామిడిచెట్లు సాధారణముగా దిసెంబరు 15 వ తేది మొదలు జనవరి ఫిబ్రవరి నెలలమధ్యకు బూయుచునేయుండును. కొన్ని జాతులకును వాలస్యముగఁ బూయుచుండును. కొన్ని చెట్లు జరిగిన పూయపు. కొన్ని చెట్లు కొన్ని కొమ్మలపూసి, కొన్ని చిగురును. కొన్ని చిగురుతోనే పూచినప్పుడు, దిసెంబరు నెలలో జెల్లుపూత తుదకు పరిక్షించినచో చిగురువచ్చు ప్రదేశములందు పూత కాని, చిగురు కాని, చిగురుపూత కాని, గులాబీ మొగ్గలవలె పొటకలించి, పడినవలలలో జెల్లు యాకులనిడి, వాలుగైదు దినములలో పూత మొగ్గల - చిగురాల - చిగురల పూతలలో జేసెను పొడుగున విడిపోవును. ఇప్పుడు చెట్లు కృత్రిమముగ నుండుట కారణమగును. పెద్ద మామిడిచెట్లు సాధారణముగా 10, 15 దినములలో బూసివేయును. కాని యుండుమామిడు కొన్ని, కొన్ని కొమ్మలముందు, కొన్ని కొమ్మల తరువాతను బూయుచుండును. పూత బాగునాచిడి చెట్లు కృత్రిమముగా వారము పదిదినములండి జొన్నలనంటి పిండెలుగా మారుట కాని, పూత మాడిపోవుట కాని జరుగును. కొన్ని యెట్లు మొగ్గ, పూత, పిండి, కాయగా రెండు మాసములవఱకు బూయుననే నుండును. ముదురుపూత కాయలు వెరుగుచుండ, అచెట్లనకే కొత్త మొగ్గలను కొమ్మలు కొన్ని యుండును. పది పదేని దినములలో తుళ్లుముగఁ బూసిన కొన్ని చెట్లపూత మాడిపోవును. కొన్ని చెట్లకు బూతలో దొరి పూతగా ముదురుగావచ్చిన నెలలు పిండెలువలన మాడిపోయి తరువాత పూత నిలువని కొన్ని చెట్లు - మధ్యముగ బంగెనవల్లి, గున్నలేళి బాతులు - ముదురువచ్చిన మొగ్గలని పూత కాని చెడినవచ్చును. అది మాడిపోయిన వెంటనే కొత్త మొగ్గలపట్టి, నిడిచి, ఆ పూత కాయచుండును. ఇట్లు చెడిన కొమ్మనుండి తిరిగివచ్చినపూత కొమ్మ వీపుగానుండక పోయిన సాధారణముగా దప్పక కాపు నిలుగును. బంగెనవల్లి యందువలననే తప్పక కాయలు. వాతోటల నలువది బంగె పిల్లి చుంట్టును. ఒక చెట్టు రెండు కొమ్మలు దిసెంబరు 15 కే పూసికానిది. కొన్ని చెట్లు పూసి, పూతపోయి తిరిగిపూసి యిప్పుడు పిండెలగుచున్నవి. కొన్ని చెట్లు తుళ్లుముగ పూత, కొన్ని పిండెతోమ్మను. కొన్ని పెద్ద చెట్లకిక పూయనే లేదు. కొన్ని చిన్న మొగ్గలు తెగ పూసినవి. ఒక్కయకములో 20, 30 రకముల పూతలు, మొగ్గలు, ఒక్కయకములపై జాతి కాయలను. ఒక్క చెట్టునకే 10, 15 రకముల లేత ముదురు పూతలు, పిండెలు గలదును. బంగెనవల్లి గాయమానవలముల వ్యయము. కొన్ని చెట్లు టాపు కొమ్మలు చిగిచ్చినవి. కొన్ని పూచివి. కారణములు నరకదెలియలేదు. వాచురము కాని, నీటి దేహమునుగాని కల చెట్లు చిగిచ్చినవి తలంపక మృత్యునకుండును గాని, యిదికాదే సిద్ధాంతమని చెప్పలేను.

తేలము

నేనును, అటువలెగాలి, వీనివలన జెల్లు పూత బాగునని చెప్పుదురు కాని, తలంపచుచున్నట్లు నే నెన్నఁడును వాడలేదు. ఒక వేళ పదివచ్చి మే మేమో ఒక చెట్టునుండుగాని, దీని తోటయందుగాని, ఒక యూదునుండుగాని, కొన్ని చెట్లు

కాని, కొన్ని చెట్లు కానుకపోవుటకు గారణమేమి? లేత ముదురు పూతలలో విడిసిన పూతవైచిత్రము పడి, ముందుగా నీ నే చెటిపినది. తక్కినవి నిలిచినవనుకొనుట కొక చెట్టు లేత ముదురు పూతలన్నియు నశించినవి. దాని ప్రక్కనేయున్న మఱియొక జాతి చెట్టు పూత నిలిచియున్నది. కావున ముందు కంటే భిన్నమైన కారణము యందవలెను. అటువలెను మా తోటలలోని రానేలేదు వచ్చిన కొందఱు - కొన్ని చెట్ల పూతలవలెను. ఒక చెట్టు పూత పూర్తిగా మాడినది. దాని క్రింద మాలవాడు నీళ్లకుండును చెట్టునున్నాడు. ఆ వృక్షము నకు గూడ నన్ను కృతా దోషము వచ్చినదా? మన ప్రజల నమ్మకములు, లేననుచు, గాలి సనీపాలులు, అంటువోషములు, వీనికి బరిశోధనలచేయు మామలు నులభములు కావు. వానిని నే నవధివలన కొట్టి వేయఁజాలను కాని, సిద్ధాంతముగాను, పరమ ప్రమాణముగాను, అంగీకరించుట కీకాశ్రీయ యామాన గారణములు కనబడవు.

గాలి సనీ

గాలి సనీపాలు లేకపోవుట మామిడిపంటకు గారణము కావచ్చును గాని యాకారణము మనకుఁ దెలిసి యెంత యుపయోగమో, తెలియకుండుటయు నంతే యుపయోగము. దాని కేది ప్రతికూల చేయుటకును ఫలాకాగాలి విశేషమని తెలిసికదా! పంటలకు గాలి, నీరు, ఎండ కారణములని మనకుఁ దెలియను. కాని వానివలననే ఇతరుండఁజేయు మార్గములు పరిశోధించువాడు తత్కర్త. పరిశోధనకుఁ ద్రవ్యము, కాశ్రుజ్ఞులు, కావలెను. ప్రభుత్వమువారి కృతసాయ పరిశోధనములన్నియుఁ బ్రజలకుఁ బనికిరావు. చాచర్లకోట ఫారములో ఎకరమునకు రెండుపుట్ల ధాన్యము, నాలుగుపుట్ల జెల్లు పండించెదమని వ్రాయుదురు. ఆ ఫారమునకు వలసినవృక్షుల నీరు చెట్లకొనుటకు సౌకర్యములు, యంతరింగువారికి లంచము లీకుండఁదలంచి నవ్వు జెత్తుకొను కాయలు ఫారమువారి చేతులలో నుండును. ఎవవులు, యంత్రములు, మందులు, మనుష్యులు, విత్తనములు పుష్కలముగ నుండును. దండువచ్చునను భయములేదు. కాశ్రుజ్ఞులసాను ముందును వినాదు మక్కలలేదు ఏయెరువును నక్కలలేదు. రైతులకు వలసినవృక్షులు, కావలసిన నీరు సమైయ్యయినచో పంట లింతకంటే నినునదెంచును. మామిడితోటలకుల వేలకొలది రైతులు పంటచెడుటకు గల కారణము తెలుక నవ్వపడుచున్నాడు వేసినలో బహుశానే వేలకొలది జనులు మామిడిపంటలకు బ్రతుకుచున్నారు. బియ్యముకలెనే మామిడి పూత మొగ్గలు తెగకలకు రిక మాసములు పుష్కలముగ భోజనవార్తముగ వాడుచున్నారు. సంవత్సరము పొడుగునను తాండ్ర, డొంగాయలు, రసములు నిలువయుంచి తినుచున్నారు. కొంత పులకు సంవత్సరదివాడు మొదలు పంట గంధర్వవాది కలకు మామిడికాయ తినివాడు నుండఁడు! పండ్రెక్కముచే దేశము భవంతము బలవంతము నగును. అధికశిల్పి బాగుపడును. కాని రైతుకు మామిడిపం మింగితిమి అద్భుత ముండి పండి రావలెనే కాని ఆతని ప్రయత్నముచేగాని ప్రభుత్వమువారి నుల సహాయములచే గాని బిగ్గపం దధిము వచ్చుటలేదు. పూలసాగు - పండుసాగు (Flower & fruit culture) మొదలగునవి ప్రతీకాశ్రుజ్ఞులు లని రైతుకుండఁ దెలియవు. ప్రభుత్వమున కక్కలలేదు. కావున నీలేనే మంపనవృక్షముల యధార్థము, దాని నివాసోపాయములగు గనుపెట్టి బోధింప వలసిన పూచి ప్రభుత్వమువారిది.

పూత యేల చెనుచు?

నేను మామిడిచెట్లపై వ్రాసిన కొన్ని గ్రంథములు, కొన్ని వ్యాసములను శ్రద్ధగాఁ జదివెతిని. అనుభవముగల తోట యజమానులఁ జిసి మాటలాడితిని. కాని పూత చెడుటకు గారణము తెల్పుదు దృష్టికరముగఁ జెప్పలేదు. "ఉదా" దొరగాడు తమకు భూమిను మామిడిచెట్లు అద్భుతమువృక్ష పరిచినవి వాడి. వాకు నిజముగా వ్యవస్థించి, పాశ్చాత్య గ్రంథకర్త యొను - పరిశోధనలే - చివర వై గ్రంథము వాడుట్లు తోచినది. కొండజనుభిక్షులు, పురుగులు, చెర, పేదపురుగులు, మొదలగు ప్రమాది కారణముని వ్రాసికాని, అని యూహలు. ఏ పురుగు చెట్లకెక్కించునో? వాని యభిధృతి యెట్టి? మనము విచారించినచో నాలుగైదు ప్రతికీయాపరి శోధనలవలన పింగునంతవఱకు నివాసోపాయముల తెలుక వచ్చును. కాని వారైన వాపురుగులెట్టివో చెప్పలేదు. సాలి గుఱు, గొల్లబొమలు, పేదపురుగులు, తుమ్మెదలవంటి పురుగులు, వీనిని పూచియుండి చెట్లపై వాసముచేయుటకు, అత యులల్లి లేవకొట్టునులే కాని యది నవ్వకారకములా? కాదా? ఎట్లు? ప్రతికీయ లేదు యని చెప్పింకరెరి.

పురుగుల కారణము

మాతోటలో మునుపచ్చిన పూతగెలు కొన్ని విడిచి పువ్వు లభిక్రద్ధి నొందుచుండ, కొన్ని మొగ్గలగెలు నిష్కారణముగ వాడి యెండిపోయి జొచ్చెను. కారణము లేమని మాడి రైతుమూలకు దినములు నాకేముందు గనిపింప లేదు. వివిధప్రదేశములనుండి, బోలెడుదబ్బుపోసి తెప్పించి,

యొకరము 1 కి దు 2000 ల ఖరీదుగలభూములలో నాటి, చంటి బిడ్డలఁ దెంచినట్లు వెంచిన వృక్షములు కాపువట్టిన యొకటి రెండు సంవత్సరములలోనే ఫలములకములు, దునియెనఁ దెలిసికొనుండఁ బూలకొమ్మల నాశనముచేయు ప్రకృతిధర్మ మాయజమానుని కెంత వాధాకరముగ నుండునో నిర్ణయ కల్యము కాదు కదా! అచెట్లనకే ప్రక్కకొమ్మ పూలు విచ్ఛింభించుచుండ, లే మొగ్గలకు తి వడిదిగి కంకరయై వాడిపోవుటకు గారణము లయనలేని రెండుమాడు దినములు కష్టపడి పరిశీలించితి. పూలకొమ్మలపై నుండు చిన్న పురుగులు వైన ప్రాయసని దోష, మిడుతజాతులలోనివి పదిపది డెండు రకములు కనబడినవి. కాన యవి యాహార్యకరముగఁ దెగురుచున్న పూలగుత్తులవెనఁగూడ నుండుటచే నవియే పూతచెరువుటకు కారణము లనలేకపోయెతిని తుదకు మంకాయలకు బట్టుకట్టి గొంగళిపురుగుజాతి నల్లనిమాతిగల యొకవిధమైన పురుగువలన నీకత్తులు చెడుచున్నవని తెలిసికొంటిని. ఈపురుగులు నాలుగైదురకము లుండును. కొన్ని యెటుపు కనుపుమక్కలుండు గొంగళి పురుగులే! ఇవి తెల్లని గ్రుడ్లనుండి పుట్టుచున్నవి. ఇవి చాల పిచాకరములు. పువ్వు మకరందమునుగోలి చెటువును. కాని వీనికంటే బ్రధానమైనవి మంకాయపురుగులు. ఇవి తెలుపు, బూడిదరంగులు కలవి. సాతిక యంగుళముకంటే దట్టపదాదుగుగ నుండి క్రమముగా నంగుళము పొడుగు వెరుగును. ఇవి సాలీమలర దారము నోటితో విడిచి దానివెబడి క్రిందకు జారితిగి యాదారమునుండి, మనుష్యుడు పూల త్రి విడిచినవెంటనే మణుల గుత్తికెక్కును. ఇవిగుత్తిలో నొకపోట మొదలుకాని, ననమవుకాని, సాలీగూడువలె గట్టు కొని యండు నివసింది క్రమముగా గుత్తికంతము భక్షించును. అకూడువై మామిడిపూతరేవలన, ఎండుపువ్వులను అంటించి లోడల పట్టునంటి, మెత్తనిగూడు కట్టుకొని యుండును. ఇవియే పూతయెన పిమ్మట ఆటలకు గూడుకట్టి యాటలను, చిగురకు భక్షించుచుండును. తెల్లజాతి పురుగులు పూతగుత్తి వచ్చిన కాదకు రంధ్రములు జేసి యందు నివసించును. ఆ కాదకు రంధ్రములుచేయగానే మొగ్గ గుత్తియెనను, చెట్టునుండి వచ్చురకము చాలక, పురుగు పిచ్చును గావున పూవులు మొగ్గులు నెండిపోవును. కాని యీపురుగు లీకుత్తులవై కెట్టువచ్చునని మఱి నాలుగైదు దినములు పరిశీలించితి. మనకు బుడ, పేద, మంకాయ, తెండ కాలు, ఫలములు, వీనిన్నిటికి బురుగుపట్టుట కేదికారణమో, అదియేదీనిని గారణమని తెలిసికొంటిని ఈలలో, దోమలలో ననేకజాతులున్నవి. అందులెల్లరంగు లేనకటి వారలు గలిగి, మఃమాములు ఈలకంటే బెద్దదగు యీజాతి యొకటికలను. కొన్ని యిండే నీలిరంగీగలుండును. ఇవి జాయినుని విస్తారము ధ్వజిచేయును. మామిడిచెట్లపూముటకు మొగ్గ కొమ్మనుండి యెటువంటి కారణించుటతోడనే వందలకొలదికలగలు, దోమలు క్రిములు, లే నెటిగలును మూగుచుండును. మామిడిచెట్లు నాక యింపకైములు నూటికి వై గా తెగ్గవకుచ్చును. ఇందు గొన్ని మిక్కిలిములని, కొన్ని క్రుక్కిములని చెప్పవచ్చును. చెట్లవెనుండు సాలీమపురుగులు పంటకుమిరులు. ఇవిసాధ్యమైనంతకరకీగలను దోమలకుబట్టి భక్షించును. ఇంకొక పురుగు క్రికోజమువంటి మాతిగల చిమ్మెటరకపు పురుగున్నది. ఇది మంకాయపురుగులను బట్టితినును. పంపిక్కిములకుకత్తువులే! కావున బ్రధానకత్తువైన యీ మంకాయపురుగులకు దల్లి వైనక జెప్పక గాణఁదో! ఇది గొడ్డకు పట్టు తుండేకవలె నుండి, అంతకంటే జురుకుగా దిగును, ఇది నిమిషమునకు 10, 12 చొప్పున పూలపై నీపురుగుల నీనును. ఆపురుగు తల్లికడుపునండి బయటికివచ్చుట తడవుగా బాతుట కారణించి గులాబీ మొగ్గలవలె బొటకలించుకొని వచ్చుచున్న మామిడి వాగ బెండ మొదలగు పువ్వుల కర్ణికలలో గూడుకట్టు కొని ఆ పూలభాగములనే భక్షించుచుం దెగుగును. ఈ యీగలపిల్లలు తెల్లని. తోకపురుగుల జాతిలో నుండును గాని పేదలలోఁ గులకులలాడెడి తోకపురుగులవలె గాక యివి మంకాయలలోనుండు పురుగులవలె దయారగును. ఇవి సాధారణముగా కాదదొరిచి లోవలననించిన చాలాప్రమాదకరమైనవి. రెండవరక గొంగళిపురుగుజాతులని రెండు గొంగళిపురుగు తెల్ల గుడ్లు సాలిగుడ్లు, చివుగుడ్డవలె నుండిన వానివలన బుట్టును. బూడిదరంగు పురుగులు లేతయాకులపై గుడ్లువెట్టి, వానిపై నిభోపురేవలంటి కప్పవేయును. అతను భక్షించి క్రమముగా పురుగువెగి యది ప్రక్కనున్న పూలగుత్తి నాకైయించి పువ్వు లేతినును. జొన్నగింజలవంటి పిండెలెవలకు నీపురుగులే మామిడి పూతకు ప్రబలకత్తువు లని నేను గ్రహించితిని. చిన్న యెట్లు మామిడిచెట్లనుండి ప్రతిపూలకు త్రి బరిశీలించి, వీనిని జేతితో తిసి వేయవచ్చును గాని, టాపుకొమ్మలకెట్లు! అరఖులు చల్లిన పూత చెడిపోవును. కావున నీపురుగుల జంతుటకు వలసిన సాధనముల పరిశీలించుచున్నాను. గంధము, గుగ్గిలము, నవాసారము, పసుపు, ఇంగుళ, యెట్టిరసపులు పొగలు వేసి పరిశీలించుచున్నాను. ఫలితములు చెప్పించి, నిర్ణయింపగల యనుభవము వాలనందు; ప్రభుత్వమువారి కృతసాయ కాశ్రుజ్ఞులను, రైతుసోదరులను మిత్రులను, తమరమ యనుభవముల జుచ్చించి యాశ్రువనము సాధ్యము, ఫలము, వృద్ధియగుటకు సాయపడి విద్యలేని రైతులకు బోధించెదరని నమ్ముచున్నాను.

తంగూరి నువ్వారావు, సిద్ధాంతము పోస్తు, కృష్ణజిల్లా.

-10-

వి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పాఠశాల (బహు/వి కేంద్రం)
 పాఠశాల పేరు: కామరాజ్.

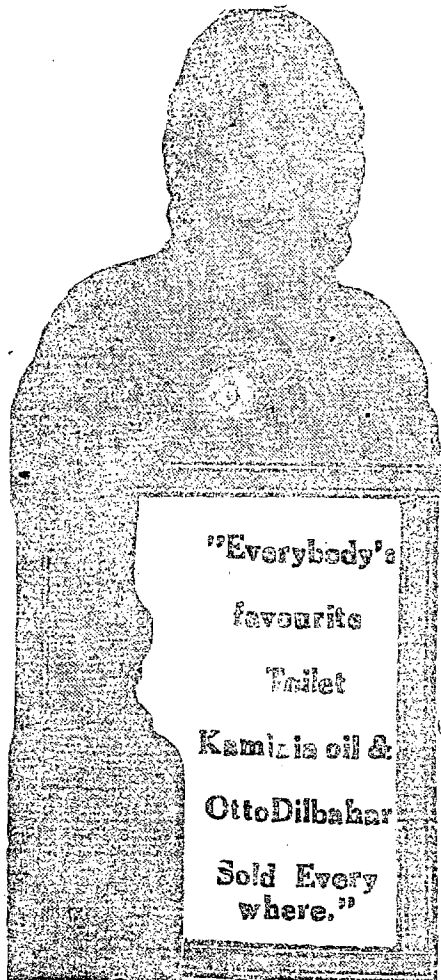
కావలెను!

కావలెను!!

కావలెను!!!

మా సరస్వతీవాచకములు, ఇతర ప్రచురములు వ్యాప్తకారకు తెలుగుజ్ఞులయందంతటను
 తిరిగి వనిచేయుటకు ప్రావిలింగు ఏజెంట్లు కావలెను. ఇదివరలో పాఠశాలలో పాఠ్యాంశములుగాను లేక సూపర
 వైజ్ఞానిక గాను వనిచేయుచు వారికి ప్రాముఖ్యత యియ్యబడును. జీతము ముప్పదిరూపాయలు, మరియు
 సుచారిత్రు ఖర్చులు వెనుకటి అనుభవము, వయస్సుతో ఈ దిగువ వివాసమునకు వ్రాయవలయును.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,
 రాజమండ్రి, గోదావరిబుక్కుడిపో.

నెంట్టుకలే ఆందము.
కాలిపోగుండ, బాగ్రత్త!

నెంట్టుకల చుట్టూటో టుడి కావలెను కేర్వరవలెను.
 అంతయును ముప్పది రూపాయల నెంట్టుకల పొడవునకు.
 అంతయును రావలెను.

కామినీయా నూనెను
వాడుట ముప్పది రూపాయలు.

ఇది విజ్ఞప్తం చేయబడినది.
 నెంట్టుకల కెట్టి పోగ ముప్పది, కేరో మాండ్ల ముప్పది,
 యిది దిక్కునకు.
 నెంట్టుకల చుట్టూట గాని, గడకుగ గాని యింకావలెను.
 మీ నెంట్టుకల మరల యెట్టుటి మెత్తనమును గల్గి వట్టు
 వలె నుండి తెరవలెను.
 ఈ కోనననే దీనిని పరిశీలించి చూడును.
 నెంట్టుకల యెట్టుకలకు యింకావలెను.
 కామినీయా తలనూనె నిన్ను శరీరపుష్కలమునకు చేయును.
 కల చుట్టి 1-కి లకు చూపాయి. 2. 2. చూట్టి (కర్రకము).
 అన్ని చూట్టిలోను ఈ గ్రంథ తెలుపబడిన ప్రకారము
 ఇక్కడనున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా రందరికీవలెను, శరీర అమ్మక
 మీద నూనెను (వడ్లము, లేక అర్రును కావలెను) వాడవలెను నూడే వలెను, లేదన్న,
 "టెటో దిల్ బహారు" లో వ్రాయబడినది.
 1. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 2. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 3. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 4. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 5. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 6. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 7. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 8. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 9. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 10. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 11. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 12. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 13. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 14. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 15. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 16. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 17. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 18. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 19. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 20. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 21. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 22. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 23. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 24. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 25. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 26. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 27. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 28. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 29. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 30. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 31. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 32. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 33. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 34. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 35. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 36. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 37. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 38. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 39. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 40. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 41. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 42. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 43. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 44. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 45. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 46. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 47. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 48. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 49. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 50. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 51. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 52. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 53. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 54. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 55. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 56. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 57. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 58. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 59. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 60. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 61. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 62. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 63. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 64. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 65. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 66. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 67. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 68. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 69. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 70. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 71. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 72. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 73. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 74. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 75. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 76. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 77. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 78. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 79. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 80. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 81. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 82. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 83. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 84. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 85. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 86. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 87. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 88. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 89. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 90. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 91. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 92. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 93. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 94. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 95. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 96. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 97. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 98. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 99. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0
 100. కెట్టు చుట్టి 1-కి లకు 2-0-0

మొత్తము 3300 టెక్కులు
 కలిపించుకొనుటకు } టెక్కులు రు 5 లు ప్రాత మే. { ఇది యేకగిన
 తరుణము

తరచును!! **మించిపోవును!!**
ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టెక్కులు 550 మాత్ర మేయున్నవి
2750 టెక్కులు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మీ అదృష్టమును మొత్తము 3300 టెక్కులు ఇది యేకగిన
కలిపించుకొనుటకు } టెక్కులు రు 5 లు ప్రాత మే. { తరుణము

ఆద్యులారా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని పాతాలూరు మూసినీసలో "నెం 143 రు కల రెండంతస్తులమేడ
 అంతల మీదవాల ఫ్లోరింగు గల గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవివాదము లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను.
 2500 టెక్కులు ఖర్చుపడినవి. 800 టెక్కులు మాత్రమే మేడలవు. టెక్కులు కావలెనవారు తరచువేసినవో దొరకవు.
 2. టెక్కులు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే వేదియన్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య
 ప్రదేశాలలోను ప్రచురపరచి గొప్ప మేడలొక్కట, పెద్దమునుపులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
 3. టెక్కులకు కనకాలయ్యే సామగ్రి యెంట్టు కమిషన్ కమిషనరు ఖర్చులపొను మిగతాసామగ్రి
 లాటరీ వేయవలెన ఏలూరు నెంట్టుకో ఆఫీసులో వ్యాంకిలో నుంచబడును.
 4. ఈ మేడకు తనఖాలు కమిషనరులెట్టు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతఖర్చులతో క్రమ
 ప్రకారము వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించి కో కలెను.
 5. టెక్కులు కావలెనవారు తమవేడు, నవాసము స్పష్టముగచాసి టెక్కులు 1-కి రు 5.00-0-0 నా
 పేర ముఖ్యాధికారు చేసినయెడల వెంటనే టెక్కులు తిరుగ పొందవలెను. 10 టెక్కులు ఒకసారి కొను
 వారికి ఒక టెక్కులు కమిషనుగా దిక్కుబడును.
 6. టెక్కులు వి. పి గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపినదే జవాబు యివ్వబడదు.
 మద్రాసునందు టెక్కులు ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసములలో నుండువారికదగ్గ దొంతును
 (1) వి. కే.ఎ.గిరాఫులంతులగాయ, 2. బో.ఎడిటర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 తెలుగుకెట్టివీధి, మద్రాసు.
 (2) వి. పి. నా.రా.యనాస్వామినాయుడు, మాజీటి ముఖ్యకర్తకంపెనీ, 97, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.
 మద్రాసుననుకూల సౌకర్యములై ఈ యెట్టులు చేయబడినది.
 బంధుప్రారిగా నుండువారు టెక్కులు రిజిస్టరీ మూలముగా పంపుటకై 0-4-0 లు అడ్డముగా పంపవలెను.
 ఏలూరు **మాటూరి సర్వేశం, మేడహక్కుదారుడు.**
 1-1-1923

ముఖ్య గమనింపు (2943)

జ్యోతిష శాస్త్రములు
 (5) మేడడు నువ్వయింపునట్టివా రందరికిని వారసే
 టిలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాస్ట్ ట్రాక్
 కొవ్వము ఒక వరము కంటిది. నా మేడడు సంబంధమైనట్టి
 వ్యాసు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది.
 బాంబాయి } కె. జాన్ సన్,
 28-8-20 } రిటైర్డ్ పింఛను డిప్టీ కలెక్టరు

మలయచందనము

గనేరియా అను పుష్పమునకు తుల్యము
 కథము లేదు. పిలికారిలో తని లేదు.
 ఎటువైపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మాట
 విధముల నె గ రో గ ము ను 2-0-0
 పూటలలో చూస్తును. శ్రీల బాసుడు
 వ్యాసులకు కూడ ఇది కాకొప్పము.
 (251) డబ్బీ 1 కి రు 2-0-0
 గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

రత్న పురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల
 వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోననిచి బలముకలుగ జేయును. ఈ
 మూలికామహిళ తెలియనినా రుండదు. విశేషించి వ్రాయ నగ
 నరము లేదు. శీ 1-కి రు 2-4-0 లు.
 కర్ర లేహ్యం: అన్ని కర్రలకు అద్భుత మందు శీ రు 1-8-0 లు
 కోరువారికి శేట్లాను ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.
 మేలయిన స్వదేశీ
"మంగలి కత్తులు"
 కప్పుతాళములు.
 ఆంధ్రసాదరలచే చేయబడినది. ప్రోత్సహించును.
 వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయును.
 వి. వెంకటేశ్వర్లు లండ్ కో లిమిటెడ్
 కలెక్టర్ అండ్ లాక్ షేకర్స్ etc.
 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
 టెలిగ్రాఫ్ అడ్డెసు: "ఇంట్లీస్" పెద్దాపురం.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము
 ప్రతియింటి నుండవలెనది అందరు చేయవలెనది మందులు 1కి 1-4-0
 (2) వి. పి. 0-6-0
 ఆరోగ్యదర్శనము: వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు
 కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది
 1 కి 0-6-0 వి.పి 0-4-0
 ఆయుర్వేదచరిత్ర: ఆరోగ్య, వైద్య, కారీర, నిధాన
 కనుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుస్తక.
 మారిది యుచితము. చందా రు 2-8-0
 వై 8 ని ఏక కాలమును కోరినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము,
 ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిడేపి. (నెల్లూరు జిల్లా).

రూ 250 లు బహుమానములు

చిమత్కూర్, జిల్లా (యంత్రికెక్కలు) పుస్తకములో
 ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు వ్రాయుటలో మొదటివారుగా గ
 ద లేదనవారికి రూ 116 బహుమాన మివ్వబడును. ద్వితీయ
 బహుమాన రు 50 లు, తృతీయబహుమాన రు 25 లు, ఇట్లున్న
 10 బహుమాన అండును. ఈ బహుమానము కోరకు శ్రీలు పురు
 షులు ప్రతివారూ ప్రశ్నలను చేయవచ్చును. ఎవరియిండ్ల వారు
 కూర్చుండి మీరు తెలియనివి యితరుల నడిగి తెలిసికొనినాడ
 గ్రంథమందిన రి మాసములలో శరీక్ష ప్రశ్నలకు నడుత్తరములు
 వ్రాయవచ్చును. చిమత్కూర్ జిల్లా యంత్రికెక్కలు ప్రశ్న
 పుస్తకమును కొనిన ప్రతివారును శరీక్షకు ఆర్డులు. పరిక్షలో
 గలిగినవారి పేర్లను ప్రచురించును, యీ పుస్తకమును కొనిన
 ప్రతివానికి నెనక ప్రత్యుత్తరముల పుస్తకము ఉచితముగా పంప
 బడును. చిమత్కూర్ జిల్లా (యంత్రికెక్కలు) పరిక్ష ప్రశ్నల
 పుస్తకము కల రూ 1. రూ 1 తక్షణమేమాకు పంపిన మీ పేరు
 రిజిస్టరు చేసికొని మీ నెంబరుతో దానిని పంపెదము.
 పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు,
 ఒంగోలు, నుంట్లూరుజిల్లా.